DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM. 1930 JANUÁR 3. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Hága

Jó lesz a mai napnak dátumára az egész magyar közvéleménynek felfigyelni, mert ugylehet, 1930 január 3-ika uj korszakot nyit a magyar históriában.

Összegyülnek a világ hatalmasai Hollandia fővárosában, hogy az ottani nemzetközi választott bíróság (Cour permanente d'arbitrage) döntsön vagy legalább is állást foglaljon abban a nagy kérdésben, van-e egyáltalában célja és értelme egy ezeréves nemzet küzdelmeinek, annak a tiz éven keresztül tartó hallatlan erőfeszitésnek, amely kimondhatatlan áldozatok, nélkülözések árán meg akarta mutatni az egész világnak, hogy ez az ezeréves nemzet méltó a kulturvilág megbecsülésére és legalább is megérdemli, hogy vele, mint egy nagy kulturközösség számbaveendő tényezőjével bánjanak el.

Most kell eldőlni annak, vajjon érdemes e becsületes eszközökkel, békességes szellemmel beleilleszkedni a világ békéjét hirdető eszmekörbe, vajjon érdemes e megfeszitett munkával, szinte elviselhetetlen áldozathozatallal részesei lenni a civilizáció legszebb törekvéseinek. Most kell eldőlni, érdemes volt-e tiz esztendőn keresztül elviselni a nyomoruságot, feláldozni sok ezer és ezer család exisztenciáját, bilincsekbe verését egy nemzetnek, szemrehányásait a tőlünk elszakitottaknak? Érdemes volt-e egy nemzetnek jónak, megértőnek, áldozathozónak lenni csak azért, mert bizott igazságaiban, bizott benne, hogy egyszer csak elérkezik egy nap, amikor a világ az ellene elkövetett igaztalanság tudatára ébred, vagy legalább is az igaztalanságok bünös és lelkiismeretlen folytonosságát megszakitja?

Ezekre a kérdésekre kell, hogy feleletet kapjunk Hágában. Világos és határozott feleletet. Szép szavakat, vigasztaló, bátoritó, reményeket keltő frázisokat bőven kaptunk az utóbbi időkben — elismerjük. A magyar nemzet erkölcsi magaviseletére az 1-est bőven szórták. De most már többet várunk ennél. Kétségbevonhatatlan bizonyitékait annak, hogy elismerik a világ urai az élethez való jogunkat, hogy kegyeskedő álszenteskedéssel nem akarnak eltörölni a föld színéről egy nemzetet, amelynek tragikus hivatása volt egy ezredéven át más nemzetek, egész Európa nyugalmát megvédeni.

El kell dőlni a nagy kérdésnek, vajjon a gyülölet hatalmasabb-e, vagy az igazság? a nyers erő-e, vagy a tiszta erkölcs? a bünös szövetkezés kötelezettsége, vagy az örökéletü, megdönthetetlen és előbb vagy utóbb diadalmaskodó etikai szabályok ereje-e?

El kell dőlni a nagy kérdésnek, mit szeret jobban Európa, hogy a bilincsekbe vert ország békességes eszközökkel keresse-e meg a szabadulás utját, vagy pedig azt-e, hogy végső kétségbeesésében olyan fegyverhez nyuljon, hogy megszabaduljon gyötrő szolgaságából, amelyekkel talán egész Európa nyugalmát felboritaná.

Mert ha most is kiviláglik a tendencia, hogy a kulturvilágnak megbecsülhetetlen szolgálatokat tett nemzetet örökös guzsba akarnák kötni, ostobaság volna tovább is csupán az elismerő szép szavak kedvéért engedelmesen érdekeiket szolgálni azoknak, akik mindezekért korbáccsal fizetnek.

Akkor hadd jöjjön a harc másik módja. Nincs más kiut. Ha nem tudja megbecsülni a világ békességes szándékainkat, a harc nemesebb eszközeivel való küzdelmeinket az igazságért, akkor ám lássuk a másik módszert, mert elbukni is lehet dicsőség, de elsenyvedni — ostobaság.

—

Az egyelértés, békesség és harmónia szükségességét hangoztatták az egységespártban, a főispánnál és a polgármesternél lefolyt ujévi üdvözlések során

Uj-év délelőttjén megtörténtek azok az üdvözlések, amelyek a város főispánja s polgármestere előtt minden esztendőben végbe szoktak menni, de amely üdvözlések most két szempontból is határozottan eltértek a sablonos ujévi köszöntésektől. Az egyik, ami szembeötlött, az volt, hogy ugy a főispán, mint a polgármesterrel szemben határozottan felismerhető formában olyan szeretet nyilatkozott meg, amely egyáltalában nem szükségszerü követelménye a hivatalos uj évi köszöntéseknek.

A másik eltérés a sablonos ujévi üdvözlésektől politikai vonatkozásu. És itt már belevonhatjuk megállapitásunkba azt az üdvözlést is, mely az egységespárt kebelében történt. Mindazok, akik hivatott vezetői a debreceni egységespártnak egyértelmüen, s bár külön-külön, de a leghatározottabban amellett nyilatkoztak, hogy **az egységespártnak a jövőben szigoruan egységesnek kell lennie. A párthoz tartozóknak minden körülmények között — amig a párthoz akarnak tartozni — feltétlenül egy uton kell járniok.**

Különösen dr Vásáry István a maga tisztánlátó energiájával a legvilágosabban leszögezte, hogy türhetetlen és megengedhetetlen helyzet lenne a pártban, ha valaki külön utakon akarna járni, akár egyes csoportok, akár magán érdekek szolgálatában.

Kétségtelen, hogy az uj-esztendő napján elhangzott szavak a **debreceni egységespárt belső életében a szigorubb ön- és pártfegyelem határkövét jelentik** és az elhangzott szavakból arra lehet következtetni, hogy a jövőben nemcsak a pártvezetőség, de a párt nagy táborának tulnyomó többsége nem óhajt eltürni semmiféle irányban kilengéseket.

Az ujévi köszöntésekről egyébként a következőkben számolhatunk be:

Az egységespárt küldöttsége Hadházy főispánnál

Dr Szentpéteri **Kun** Béla vezette az egységespárt küldöttségét dr Hadházy Zsigmond főispán elé, a kit üdvözölt az uj esztendő alkalmával.

— Azzal az őszinte meleg szeretettel kivánunk minden jót és hosszas uralkodást — mondotta többek között — már csak azért is, mert azt a szép eredményt, amelyet a mult esztendő törvényhatósági választása alkalmából elértünk, ugy reméljük hosszabb időn keresztül megtarthatni, ha méltóságod lesz a vezérünk.

— Meg vagyok győződve, hogy Debrecen városa minden polgára nevében is tolmácsolhatom jókivánságainkat, egyuttal kérem méltóztassék országos vezérünknek pártkörünk jókivánságait az ujév alkalmából tolmácsolni.

Hadházy főispán az üdvözlésre igy válaszolt:

— Hálásan köszönöm a kedves megemlékezést és mindenekelőtt sietek kijelenteni, hogy mindazokat a jókivánságokat, amelyeket őméltósága tolmácsolni szives volt teljes szivemből, lelkemből viszonzom ugy az egyesek, mint az összesség számára, beleértve a hozzátartozóikat is.

— Abban az eredményben, amelyet elértünk a mult évben, éppen nektek van különösen nagy és sulyos érdemetek, különösen magának az elnökünknek.

— **Örömmel szögezem le azt a tényt, hogy sikerült Debrecen városában nivós törvényhatósági bizottságot összeállitani.** — Legnagyobb örömömre az szolgálna, ha az egységespárt valóban egységes lenne, mert meggyőződésem, hogy mi csak együttes erővel, összetartással és kitartással érhetjük el azt az eredményt, amit ennek a városnak fejlődése megkiván, — de ugyanezt követeli meg az ország érdeke is. Nagyon szeretném szives figyelmeteket felhivni arra, hogy egyenként és összesen munkálkodjunk ebben az irányban. — Segitsetek nekem ebben a munkában ugy, mint az elmult időben segitettetek, mert akkor meg vagyok győződve, elérjük azt, ami mindnyájunk szivének, lelkének vágya.

— **A mi vezérünk igen sulyos utra megy most ennek a szerencsétlen országnak érdekében, hogy megmentse azt az utolsó falatot, a mit szánkból ki akarnak venni.** — Természetes, hogy ő erőt odakint csak akkor mutathat, ha mi az országban egységes táborban a háta mögött állunk. A jó Istennek minden jó segitségére volna szükség, hogy végre ez az ország valóban egységes ország legyen a nemzeti gondolatban, egységes a megértésben és egymásnak megbecsülésében. Meg vagyok győződve róla, ha ez igy lenne — és hiszem, hogy igy lesz — akkor az eredmény, amelyet gróf Bethlen István akar és mi is akarunk, nem maradhat el.

— Mindenesetre az egységespárt körünk üdvözletét még a mai nap folyamán tolmácsolom.

*

Dr Hadházy Zsigmond főispán az ujév alkalmából többek között még a következők keresték fel üdvözletükkel:

Láncz Gyula miniszteri tanácsos pénzügyigazgató és Kóródy István helyettes pénzügyigazgató vezetésével a pénzügyigazgatóság és számvevőség tisztikara, Maday Gyula országgyülési képviselő, — Szakács Mózes főtanácsos vezetésével az adóhivatal, Gál Sámu igazgató, dr Tarján és Farkas Lehel főtisztek a HÉV. részéről, dr Kelemen Béla rendőrfőtanácsos vezetésével az unitárius egyház, a melynek ő a főgondnoka, Rimanóczy Béla igazgató a világitási vállalat részéről, Surgóth főtaná-

esos, gazdasági főfelügyelő, dr Nagy Endre postafőigazgató, a debreceni rendőrkapitányság nevében Sághy főtanácsos, Medvegy Elemér téglagyári igazgató és még számosan.

Az egységespárt küldöttsége Vásáry István polgármesternél

Az egységespárt küldöttsége felkereste dr Vásáry István polgármestert is hivatalában, aki előtt a pártkör üdvözletét szintén dr Szentpéteri Kun Béla tolmácsolta.

— A pártkör működése — mondotta — a legszorosabban kell, hogy összeforrjon méltóságod működésével, hiszen a pártkör működése nem lehet országos vonatkozásban olyan nagy sulyu, mint városi vonatkozásban.

— Abban a meggyőződésben voltunk az elmult esztendő folyamán, hogy Debrecen város vezetése az elképzelhető legjobb kezekben van és éppen azért voltunk minden erőnkkel azon, hogy a törvényhatósági választásoknál olyan eredményeket érhessünk el, amelyek ennek a vezetésnek további fennmaradását biztositják. Teljes bizalommal, rokonszenvvel, megbecsüléssel és képességei iránti hódolattal vagyunk méltóságod irányában. Ennek folytán nekünk diadalunk volt az, hogy biztosithattuk méltóságod megválasztását a polgármesteri székbe. Nemcsak az a körülmény, hogy többséget adott a választás eredménye, de boldogságot és örömet okozott főként az, hogy ezzel az eredménnyel Vásáry István lett a polgármester.

Meg vagyunk győződve, hogy az a kellemes összhang és együttmüködés, amely eddig köztünk fennállott, a jövőben is biztositva lesz. Tudom, hogy Méltóságodon ez a legkevésbé mulott, de pártunkon sem mulik. Nem mondom, vannak még egyes jelenségek, amelyek ebben a tekintetben némi aggodalomra adnak okot, de ezek olyan csekély jelentőségüek és **annyira átmeneti természetüek, hogy ezek miatt nem szabad sem Méltóságodnak, sem nekünk — akik a párt élén állunk — elkedvetlenedni. Arra kell törekednünk, hogy az abszolut egység és harmonia álljon fenn a pártban.**

— Arra kérjük Méltóságodat, hogy mint eddig, ugy ezuttal is viselje szivén szeretett szülővárosa sorsát, dolgozzon érte olyan lelkesedéssel, mint eddig tette. Többet nem kérünk Méltóságodtól. Segitse az Isten ebben a munkában.

Vásáry polgármester válasza.

Dr. Vásáry István polgármester a következőkben válaszolt az üdvözlésre:

— Rám nézve nagy kitüntetés az, hogy az egységespártnak ilyen diszes és nagyszámu társasága keres fel engem ezen a napon, amely nap megnyitja a jövendő esztendő kapuját előttünk, amelyből azonban annak dacára, hogy a kapu kinyilt, vajmi keveset tudunk emberi ésszel előre látni, kiszámitani. Éppen azért, mert a bizonytalanság meglehetősen nagy és mert a körülmények olyanok, hogy ennek a bizonytalanságnak egyébként is sulyos terhét még sulyosabbá, aggodalmasabbá teszik, **szükséges az, amire méltóztatott rámutatni, t. i., hogy egyetértés, békesség és harmonia legyen nemcsak az egységespárt és a város vezetősége között, hanem magában az egységespárt kebelében is.**

— Azokat, akik a közéletben szerepet játszanak, két csoportba lehet osztani. Az egyik csoportba tartoznak azok, akiknek minden szavuknak, minden cselekedetüknek sulyát és az ezzel járó felelősséget érezni kötelességük, annak következtében, mert a kormányzó hatalom a kezükben van és mert annak a társaságnak, csoportnak, pártnak részesei, amelyik a hatalom birtokában intézi a köznek ügyeit.

— A második csoportba tartoznak azok, akik szavuknak, cselekedeteiknek sulyát ha érzik is, de velük szemben azt a felelősséget, amely minden szó és minden cselekvés nyomán kell, hogy járjon azzal szemben, aki a közéletben tevékenykedik, **érvényesiteni nem lehet.**

— **Nekem csak azt kell kérnem, hogy ez az egységespárt, amelynek kezébe van letéve jelenleg az emberek sorsa, mint olyan pártnak kezében, amely ma a közhatalom irányitásában, befolyásolásában tevékeny részt vesz, ne felejtse el, hogy nem csak, mint pártnak, hanem minden egyes párttagnak is milyen hallatlan felelőssége van, minden egyes szót és cselekedetet illetőleg, de ne felejtse el azt sem, hogy a hatalom soha nem a hatalom birtokosainak érdekében van és adatik valakinek a kezébe, hanem az összesség érdekében adatik, tehát, amikor a hatalmat gyakorolja, önző ne legyen soha magának a javára, mint a hatalom birtokosának javára, hanem mutassa azt az áldozatkészséget, — mint párt is, — mutassák meg az egyesek is, mint a párt tagjai, amelyet mutatni kell annak, akinek a Gondviselés a kezébe adta a hatalmat, akinek felelősségére, józan látására van alapitva az összesség sorsa.**

— Azt kérem a Mindenhatótól, hogy ezeket a gondolatokat mindenkinek lelkébe vésse bele, **ne legyen senki a pártban, aki nem érzi szavának, cselekedeteinek felelősségét és aki ne tudja, hogy a hatalom nem magáért a hatalomért adatott a kezünkbe** és ezzel a hatalommal soha ne önző módon, egyesek, vagy pártok javára, hanem az összesség javára éljen.

— Adjon Isten sikert ennek a pártnak, amelynek müködésére oly sok van alapitva ennek az országnak, nemzetnek jövőjében.

*

Dr. Vásáry István polgármestert rengetegen keresték fel az ujév alkalmából üdvözlő levelekkel és nagyon sokan személyesen is megjelentek nála, hogy jókivánataikat kifejezzék.

Igy ott voltak: Rásó István alispán, a vármegye tisztviselőivel, a Kollégium tanári küldöttsége Karay Sándor igazgató vezetésével, dr. Bessenyey, Veress István, dr. Kállay Kálmán, az unitárius egyház képviseletében dr. Kelemen Béla rendőrfőtanácsos, az egyház főgondnoka, ifj. dr. Magoss György, Grósz Nagy Ferenc, Félegyházy János, dr. Fejér Ferenc, dr. Fényes Jenő, dr. Ménes Lajos, Czeglédy és még sokan mások.

Ujévi üdvözlés az egységespártban

A debreceni egységes párt hatalmas táborának óriási küldöttsége jelent meg ujév első napján délben 12 órakor a pártkör klubhelyiségében, hogy az elnökséget az ujév alkalmából üdvözöljék.

Lelkes éljenzés fogadta a terembe lépő Sz. Kun Béla elnököt, akit elsőnek *Balogh* István földbirtokos üdvözölt a párt nevében. Rámutatott azokra az érdemekre, melyeket dr *Szentpéteri Kun* Béla a párt érdekében és annak megteremtése körül szerzett és kérte, hogy továbbra is vezesse a pártot bölcsességével, nagy látókörével, hogy Debrecen város javára az ország ujjáépitésére minél nagyobb szolgálatokat tehessenek.

Utána dr *Hódy* Béla a pártszervezet nevében köszöntötte az elnököt s rámutatott arra, hogy győzelmet csak ugy lehet elérni, ha a front egységes.

— *Front front ellen magunk között ne képződjön ki,* — mondotta a többek között. — *Értsék meg valamennyien azok a bizottsági tagok, akiket mi, sok ezer választó beküldtünk a városházára a békesség, egyetértés, az összes lakosság érdekeinek ápolása végett, hogy nekik egy fronton kell maradniok, hüek kell, hogy legyenek a közös eszméhez, mert csak igy lehet ennek a városnak és az országnak előhaladását biztositani.*

Sz. Kun Béla válasza.

Dr Szentpéteri Kun Béla válaszolt az üdvözlésekre ugy a maga, mint a távollevő elnöktársai nevében.

— Ha minden esztendő változásakor — mondta — bizonyos nyugtalanitó érzés vesz erőt a lelkünkön a jövendő kétséges volta miatt most ez az aggodalom sokszorosan sulyos teherrel nehezedhet lelkünkre, mert mindnyájan tudjuk, hogy válságos és sorsdöntő az az esztendő, amely ránk következik. Fohászkodnunk kell az Istenhez, hogy azokat a veszedelmeket, amelyeket szegény hazánk és árva nemzetünk ellen kimondott ellenségeink és álorcás roszakaróink vetegetnek, háritsa el tőlünk, mert hiszen mi nem tudunk mások lenni, mint magyarok, akiknek ezen a világon o kivül csakugyan nincs számunkra hely és ha Magyarország megdől, nekünk ezen a földön élnünk sem érdemes többé.

— *Jó kivánságunk szálljon azok felé, akik a mi nyomorgatott nemzetünknek megcsonkitott hajóját vezetgetik biztosabb vizek felé.* Ennek a sulyos és nagy feladatnak teljesitésére a mi dicsőséges kormányzónk mellett (a jelenlevők fennállva ünneplik a kormányzót) a mi és sok más magyar ember meggyőződése szerint talán egyes egyedül, *de mindenesetre legjobban városunk nagynevü képviselője gróf Bethlen István* (zugó taps, hosszantartó ováció) képes és alkalmas. (Ugy van.) Segitse az Isten gróf Bethlen Istvánt, hogy a maga sulyos, nagy, nehéz munkáját hazánk érdekében és mindnyájunk javára végezhesse.

— A harmadik jókivánság szóljon nekünk önmagunknak, hogy *mi is becsülettel teljesithessük feladatainkat.* Mert azokat a feladatokat, melyek reánk várnak, nem szabad lekicsinyelni. *Sokszor fordul ugy a helyzet, hogy Odysseusként a hajó árbocához kellene köttetni magunkat, hogy ne csináljunk semmi bajt, mert szomoruság és nyomoruság van körülöttünk elégnél sokkal több és szirének hangjait körülöttünk szintén hallunk eleget.*

— Mi azt tartjuk, hogy beteg, sulyosan beteg drágánknak gondos és hozzáértő ápolóját nem fogjuk gáncsolni amiatt, mert a drága beteg minden szenvedését nem tudta egyszerre megszüntetni, még kevésbé azért, mert nem eléggé nyugateurópai a kabát rajta. Az eféle kifogásokkal ráérünk akkor foglalkozni, ha mindenféle veszedelmet elháritanak. *Hát inkább kössük oda magunkat ahhoz a hajóárbochoz* és maradjunk inkább mozdulatlanul, minthogy zavarjuk a megbizható kormányost a maga sulyos, nehéz munkájának a végzésében. *Hallgatni sokszor bölcsebb, mint beszélni, követni sokkal nemesebb sokszor, mint vezetni, hinni sokszor áldásthozóbb, mint birálni és megitélni mindig károsabb, mint megérteni valakit. (Ugy van.)*

— **Az itt emlitett erényekben** gyakorolnunk kell **magunkat** és ezekkel az erényekkel felfegyverkezve kell hozzálátnunk azoknak a feladatoknak a végzéséhez, melyek a jövő esztendőben is ránk várnak.

— Célzás történt az imént a párt által elért győzelemre. Nem szabad magunkat elbizni és nem szabad azt gondolnunk, hogy ez a fényes győzelem most már minket urrá tett, ennek folytán módunkban áll dirigálni. Meg kell fontolnunk, hogy igen sulyos feladatokat vállaltunk magunkra.

— Célzás történt arra is, hogy vannak egyes olyan jelenségek, melyek nem mondhatók minden vonatkozásban megnyugtatóknak a párt beléletében.

— *Megvagyok győződve, hogy ez csak átfutó jelenség.*

— Mi nekünk a magunk feladata elvégzéséhez 3 erős fegyvert kell állandóan a kezünkben tartani:

— Az egyik fegyver a feltétlen kölcsönös bizalom. Nem szabad kétkednünk egymás jóhiszemüségében. Nem szabad számontartani azt, hogy ez a régiek közül való, emez meg az ujak közül való. Mi együvé tartozunk mindnyájan, kölcsönös rokonszenvvel, bizalommal kell egymás irányában lennünk.

— A másik fegyver kezünkben a hüség legyen.

A hüség egymás iránt és elsősorban a párt iránt. Nem hüséges szolgálatok sorozatára van szükség, hanem egyetlen hüséges szolgálatra: legyünk hüek a párthoz. Ne gondoljon egyikünk sem soha arra, hogy ő a maga igénye szerint micsoda pozicióra tartaná magát érdemesnek, hanem azt nézzük, hogy a köz érdekében ki a legmélt ább valamely pozicióra. És ha valamely pozíciót nem nekünk adnak, ne érezzük magunkat sértődöttnek.

— A harmadik fegyver amivel meghódithatjuk a világot, a *szeretet.* A szeretet elsősorban egymás iránt, akik itt vagyunk és akik kell, hogy egymással együtt dolgozzunk. De a szeretet még azokkal az erősekkel szemben is, akikkel hareban állunk. A közéleti harcot sem szabad szeretet nélkül vivni. (Ugy van.) *És elsősorban kell szeretet azok iránt a gyengék iránt, akik kezüket nyujtják felénk a maguk és gyermekeik életének és egészségének biztositása végett, ezt kivánják tőlünk, akik bizalommal tekintenek ránk, mint a város sorsának intézőire és akik talán türelmetlen hangon, de előttünk megértendő okokból türelmetlen hangon sürgetik a maguk sorsának javitását.* Tehát szeretet azok iránt a gyengék iránt. De szeretet nem azzal a móddal, hogy ezt a szeretetet hangosan gyakoroljuk az uccasarkokon, elemlegetve kortes célok felhasználására, hanem szeretet annak a nagy, annak az örök Prófétának tanitása szerint, aki azt mondotta: Ne tudja még a balkezed sem, amit a jobb cselekszik.

— Meg vagyok róla győződve, hogy ennek a pártnak minden tagja kivétel nélkül a legjobban a leghivebben fogja teljesiteni még esztendőkön keresztül kötelességét a ránk váró feladatok teljesitésében és ebben a bizonyosságban kivánok a pártnak és minden egyes tagjának boldog és igazán üdvös ujesztendőt. (Hosszantartó taps, éljenzés.)

Dr Vásáry polgármestert üdvözlik az egységespárt tagjai ujévkor.

Sz. Kun Béla az egységespárt elnöke a párt nevében üdvözli uj-évkor a főispánt.

Hadházy főispán: Az egyenetlenség velem szemben találja magát

A városi tanács tisztelgése Hadházy főispánnál.

Dr. **Vásáry István** polgármester vezetésével Debrecen város tanácsa felkereste dr. **Hadházy Zsigmond** főispánt, hogy az újév első napján szeretetükről és ragaszkodásukról biztosítsák őt.

— Az újesztendő első napján, — mondotta dr. **Vásáry István** polgármester a tisztikar nevében, — kedves kötelességünknek ismerjük, hogy megjelenjünk méltóságod előtt és ebben az esztendőben kifejtendő munkára Isten áldását kérjük, boldogságot, megelégedést, lelkinyúgalmat kívánjunk úgy méltóságodnak, mint kedves családjának.

—Tesszük ezt nem megszokásból, hanem abból az őszinte szeretetből folyólag, amellyel Méltóságoddal szemben viseltetünk és érezünk s melyet Méltóságod részéről az elmult esztendő során minden alkalommal tapasztalni, élvezni szerencsénk volt. Ezt annál inkább értékelnünk kell — és értékeljük is — mert tudjuk nagyon jól, érezzük, hogy **ennek a kapcsolatnak az ereje sok olyan dolgot megoldásra tudott juttatni, amelyet másülömben megoldásra vinni nem sikerült volna.**

— Amikor a magunk részéről a legnagyobb készséget, odaadást ajánljuk fel Méltóságodnak jövő munkásságához, kérjük Méltóságodtól ugyanezt, mert a jelek azt mutatják, hogy

arra a megértésre, amely eddig a város főispánja és a város tisztikara között volt, a köz érdekében, az egyenesúton járhatás érdekében, talán legnagyobb szükség lesz a jövőben, mint volt a múltban.

— Meg vagyok győződve, hogy Méltóságod azt az egyenes útat, — amelven eddig járt, nem fogja soha elhagyni, mert a lelke igaz magyar lélek, mert a lelke igaz keresztyén lélek, amely a keskeny úton jár az igazság szolgálatában soha nem a maga egyéni érdekét, soha nem a maga pártcéljait állítja célul, hanem mindig az egész városnak és nemzetének érdekeit, nagy céljait tartja szemelőtt.

— Ebben a törekvésében, amelynek bizonysága felől semmi kétségünk nem lehet, mi a legszentebb odaadással állunk Méltóságod mellett és kívánjuk, hogy törekvését teljes siker koronázza. Isten tartsa meg jó egészségben. (Lelkes éljenzés).

Dr. **Hadházy Zsigmond** főispán a hozzáintézett meleg szavakra így válaszolt.

— Kedves Barátaim! Isten jóvoltából már a hetedik újesztendő talál itt engem ebben a főispáni székben. Akkor, amikor idejöttem, azzal az elhatározással jöttem, hogy Debrecen városában az akkor bizony nagyon nehéz állapotokat, békétlenséget a lehetőség határáig az én szerény tehetségemhez, — de mindenesetre nagy jó akaratomhoz képest — igyekszem egyenesbe hozni és megjavítani. Hét esztendő óta egyebet sem csinálok, mint teljes szívemből és lelkemből ennek a gondolatnak élek.

— **Az az út, amelyre én léptem,** — ha szabad a polgármester úr szavaiba bekapcsolódnom, — **egyenes, becsületes út volt,** mert hiszen semmi más cél nem vezetett, mint országunknak, nemzetünknek, ennek a városnak és ide vonhatom e vármegyének az igaz, becsületes és tisztességes érdeke. — Semmi más mellékcél nem lehetett előttem, ha erre vállalkoztam és ha vállalkoztam, semmi mást nem tehettem, mint az egyenes úton kellett haladnom.

— Hogy mennyiben sikerült elérnem azt a célt, melyet magam elé kitüztem, sokkal inkább megbírálhatjátok ti, mint én. Minden jószándékom, jóakaratom, minden fáradságom ennek a célnak érdekében volt beállítva.

— **Ha most mutatkoznak is olyan jelenségek, amelyek azt involválják, hogy ebben a városban újra békétlenség akarna támadni, újra az egyenetlenség akarná felütni a fejét, az mindenesetre velem szemben találja magát.**

— Én azzal a becsületes, igaz Kálvinista lélekkel, azzal az igazi hazafias érzéssel, amellyel hét évvel ezelőtt idejöttem, ma is itt állok és minden törekvésem az lesz, hogy igazoljam azt a hét esztendőt, amit eddig eltöltöttem.

— Legyetek meggyőződve, hogy én egy hajszálnyit sem változtam s amig ebben a főispáni székben leszek, — sőt azután sem fogok megváltozni. — Természetesen szükségem van arra a támogatásra és szeretetre, amely részetekről megnyilvánul és amelyet a legnagyobb mértékben viszonozni kivánok. Tudom, hogy ennek az országnak és ennek a városnak szüksége van a békére, egyetértésre. — Enélkül nagy dolgot elérni nem lehet sőt azt sem lehet megtartani, ami meg van.

— Én tehát csak következetes akarok lenni és vagyok abban, hogy ezt a békességet, ezt az egyenes útat, ezt a megértést mindenféleképpen továbbra is munkálom.

— Amikor a legőszintébb szívvel biztosítalak mindnyájatokat arról, hogy veletek egyetértésben akarok városunknak, hazánknak, nemzetünknek szolgálatára állani, legyetek meggyőződve, hogy a jövőben is minden törekvésem az lesz, hogy elérjük a lehető legjobbat, amit el lehet érni — úgy a nemzetnek, mint a városnak érdekében. Adja a mindenható Isten hogy az a sok megpróbáltatás, melyen szerencsétlen országunk és nemzetünk keresztül ment, ebben az esztendőben enyhüljön, jobb idő következzék be, kedvezőbb körülmények derüljenek erre a sokat próbált országra, nemzetre és városra s adja Isten, hogy az az egyetértés tökéletessé forrjon, amely eddig is megvolt köztem és köztetek.

A főispán ezután lakásába invitálta a megjelenteket, akiket vendégül látott.

Még ott voltak a városi tanács tagjai, amikor a főispán üdvözlésére megjelent dr. **Rásó István** alispán, a megye vezető tisztviselőivel.

A főispán barátságosan elbeszélgetett vendégeivel, akik azután néhány perc múlva eltávoztak.

Dr Fornét Bélát nevezték ki a debreceni egyetem belgyógyászati tanszékére

A mult évben hunyt el dr Csiky József, a debreceni egyetem belgyógyászati tanára és azóta betöltetlenül volt ez a fontos tanszék, és vezető nélkül állott a belgyógyászati klinika. Mint értesülünk, a debreceni Tisza István Tudományegyetem belgyógyászati tanszékére dr **Fornét** Béla egyetemi magántanárt nevezte ki a kultuszminiszter és a kinevezés már befejezett dolog, amely néhány napon belől meg is fog jelenni a hivatalos lapban.

Dr Fornét Béla, a nemrég elhunyt Bálint professzornak volt az adjunktusa. Rendkivül képzett nagytudásu belgyógyász, aki kiváló iskolából került ki és igy kinevezteése nagy nyereséget jelent a debreceni egyetem számára.

Távirat Bethlen miniszterelnökhöz.

A debreceni egységespárt az alábbi üdvözlő táviratot intézte Bethlen gr. miniszterelnökhöz:

Az ujév alkalmából a debreceni egységespárt szervezetei és tagjai mély tisztelettel üdvözlik Nagyméltóságodat, igen boldog ujévet kivánva. Isten áldását kérik az ország érdekében kifejtett tevékenységére. A debreceni egységespárt elnöksége nevében: dr. Magoss, dr. Szentpéteri Kun, dr. Ruffy Vargha pártelnökök.

Háztartása

egész havi szükségletét legelőnyösebben vásárolhatja

könyvre

Pálffynál, Kossuth-u 7.
Így sokszor vásárol
s egyszer

fizet.

China vashor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Baltazár püspök: végveszély idején a katholikus egyház többsége testvéri jobbját szorosan füzte a mienkbe és igy lesz most is

Baltazár püspök ujévi üdvözlése.

Dr. Baltazár Dezső püspököt hagyományos érzésekkel és szeretettel köszöntötte az ujév alkalmából a tiszántuli egyházkerület és a debreceni kollégium tisztviselői és tanári kara. A népes küldöttséget Karai Sándor, kollégiumi igazgató vezette a püspök elé, ki az üdvözlésre az alábbi beszédet mondta:

Méltóságos Rektor Ur! Tisztelt Barátom!

Ujesztendei üdvözléstek minden egyes megujulásának alkalmakor fokozódik előttem az üdvözlés alapjául szolgáló szeretet és elismerés értéke, mert hiszen az emberi természetben éppen az gyökerezik, hogy az évek mulása során a szeretet aludni kezdő krátere a fogyó figyelem hamujával vonja be az embert. Lehet, hogy közönséges idők egymásután következése ugy is hozta volna ezt magával. De a mi számunkra rendkivüli, kivételesen nehéz esztendők egymásutánját hozta az Isten, amikor a gond, baj és veszély ébren tartja egymásrautaltságunkat, egymásért aggódó, egymást segiteni készséges szeretetünket.

Ilyen esztendő volt a tavalyi s még inkább ilyennek igérkezik a most kezdődő év. Mivel a mi kálvinista egyházunknak, mint kiváltképen való nemzeti egyháznak a sorsa a magyar haza sorsával a legszorosabb összefüggésben van, egészen természetes, hogy az államnak ugy belső, mint külső állapota mind járt a kialakulás időpontjában érezteti hatását a mi egyházunk életében is. Az állam minél jobban eltávolodik attól a puritán egyszerüségtől, elvi és gyakorlati bölcsességtől, mindent körültekintő okosságtól, predesztinációs türelemtől és elhatározástól, tudományos és hitbeli intellektualitástól, mindent a nemzeti ideál gyujtópontjába terelő hazafiui törekvéstől: szóval a konzervativ nemzeti alapra helyezett demokratikus politikától, amely tulajdonságokban és elvekben a mi egyházunk öröklött szelleme folytán nemzetkonzervaló és államfejlesztő történelmi tényezővé igyekezett tenni magát, egyházunk helyzete annál válságosabbá válik. Nekünk nincsen a világon semmi más szervezet vagy hatalom, mellyel sorsközösségi viszonyban lennénk, mint a magyar haza.

A mi helyzetünk ennélfogva mindig óramutatója az állam helyzetének. Az alkotmányos szabadságot és a lelkiismereti szabadságot együtt csapdosó üldözéses századok során ezért folyt minden támadó és védelmi harc a leghevesebben a mi bástyáink körül **Egyházunknak is, hazánknak is gondviselésszerü szerencséje volt, hogy a végveszélyek tizenkettedik órájának közeledtekor a katholikus egyház hazafias érzésü többsége a maga nemzeti szabadságának és magyar érdekének sorsosztályosát ismerte fel bennünk s a nemzeti géniusz által létrehozott történelmi értékek és a sajátlagos magyar érdekek megoltalmazásában és érvényesitésében testvéri jobbját szorosan füzte a mienkbe.**

Nincsen kétségünk, hogy igy lesz ez most is, amikor megint a romlás stádiumába jutott szegény hazánk. A magyar lelkek közötti békességet és egyességet átmenetileg lehet az idegen tényezők sok pénzzel és válogatott eszközökkel felszerelt mesterkedésének hazafiatlan érdekszolgálatában megháboritani, de az álarc minden mesterséges játszmáról előbb-utóbb lehull: különösen, ha acélkalapácsütéssel veri le onnan a nagy veszedelmek dübörgő ereje.

A veszedelem pedig beállott. A nemzet erkölcsi erőinek megfakulása legelőször mindig az anyagi téren mutatja meg magát. Fájdalom, de ugy van, hogy a nemzet erkölcspolitikai értékét is a tőzsdéken jegyzik. Kétszeres kötelesség tehát, hogy féltve őrködjünk mindazoknak az erkölcsi értékeknek az érintetlensége felett, amelyek a magyar politika nagy időiben nagy emberek által képviselve, mint az emberi jogok, népjogok és nemzeti jogok össz hangba hozásának eredményei bent erkölcsi tisztaságot és gazdasági jólétet, kint pedig megbecsülést és tekintélyt tudnak szerezni Magyarországnak.

A tiszántuli református egyházkerület és a debreceni kollégium ilyen értékek termelői és konzerválói voltak mindig. Ma ez a hivatásuk fokozott kötelességként néz reájuk, mert ezen a téren a leigázott Erdély történelmi hivatását is nekik kell teljesiteni. Bennünk meg is van az elhatározás, hogy teljesitsük. Teljesitjük olyan tisztán, hiven, határozottan, bátran, feláldozóan, hogy a hazaárulás átértékelő munkája a mi homlokunkon se csinálhasson foltot, mint ahogy nagy elődeink homlokán sem sikerült még a legvakmerőbb hazugságok alkalmazásával sem csinálnia.

Üdvözlésteket hálásan köszönve, testvéri szeretettel kivánok mindnyájatoknak boldog ujesztendőt.

Dr Baltazár püspöknél egyébként az ujév alkalmával a következők tiszteltegtek:

A ref. egyház küldöttsége Márk Endre vezetésével, a Diakonissza Intézet, Harsányi Gusztáv ny. kuriai biró, HÉV küldöttsége Gál Samu igazgatóval az élén, a posta küldöttsége dr Nagy Endre főigazgató vezetésével, a Nyilas-telepi egyházrész Papp Imre vezetésével, az ORLE Csikesz Sándor egyetemi tanár, főtitkárral, a Templomegyesület Siposs Imre titkárral, a városi tanács dr Vásáry István polgármesterrel, a debreceni vallástanitók Papp József, az országos vallástanitók Kántor József vezetésével, a Dóczi-intézet Koncz Aurélné igazgatónővel, Hajdu vármegye tisztikara Rásó alispánnal, a lelkészi testület Szele György gyel, az államrendőrség Sághy főtanácsossal, a tanfelügyelőség dr Vasady tanfelügyelővel, a MTI részéről Ferenczy Károly igazgató, dr Medveczky Károly, az egyházi szolgák részéről Szabó Sándor.

Horthy kormányzó ujévi beszéde a külföldi diplomatákhoz

„Az európai államoknak meg kell érteniök, hogy mindnyájan egymás segitségére vagyunk utalva".

Budapest, jan. 2. *Horthy* Miklós kormányzó szerdán délben fogadta a diplomáciai testület tagjait, akik az ujesztendő alkalmából szerencsekivánataikat fejezték ki az államfőnek. A fogadásnál jelen volt Walko külügyminiszter, Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, vitéz Somkuthy József tábornok, a katonai iroda főnöke és vitéz Koós Miklós alezredes, első szárnysegéd. A diplomaták jókivánságait *Orsenigo* Cesare tolmácsolta francia nyelven.

A kormányzó az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

— Apostoli Nuncius Ur! Őszinte hálával fogadom azokat a jókivánságokat, amelyeket Nagyméltóságod az ujesztendő első napján a diplomáciai kar nevében kifejezni szives volt.

— Kiválóan jól esett, hogy Nagyméltóságod a Hazám iránt érzett rokonszenvről tanuskodó szavakkal emlékezett meg azokról az erőfeszitésekről, amelyeket évek óta a magyar nép kifejt, oly célból, hogy viszonyát a többi államokhoz javitsa.

— A most lezárult év a fáradságos munkának egy ujabb korszakát jelenti.

Az ország ujjáépitése a viszonyok folytán a nemzettől óriási áldozatokat követelt.

amelyek anyagi erőforrásainkat a legteljesebb mértékben kimeritik.

— Folytatni fogjuk ezt az elszánt, békés munkát, hogy türhető jövőt biztositsunk magunknak. A magyar nép reméli, hogy e célra irányuló törekvései meg fognak könnyittetni, azáltal, hogy a nemzetek mindjobban felismerik kölcsönös érdekeik igazságos és méltányos módon való összeegyeztetésének szükségét.

— Az európai államokban, kivált gazdasági téren fennálló sulyos helyzet nem engedi meg, hogy ezek az államok egymásnak ártani akarjanak:

ez mindenütt fokozódó elszegényedésre, sok helyen általános nyomorra

vezetne, a nyomor pedig a társadalmi bajok melegágya.

— Miután az egész világon a koncentráció tendenciáját látjuk érvényesülni, az európai államoknak is fel kell ismerniök, hogy

mindnyájan egymás segitségére vagyunk utalva

és ennélfogva létünk érdekében elsősorban az együttmüködés problémájával kell foglalkozni.

— Bizom benne, hogy a nyugati civilizáció szellemének lesz annyi ereje, hogy a követendő helyes utat megtalálja és igy a világ képének jövő kialakulását még szerencsésen befolyásolhassa.

— Melegen köszönöm még egyszer Nagyméltóságodnak a jókivánságokat, amelyeket tolmácsolni szives volt és a magam részéről is örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Önöknek uraim szerencsekivánataimat kifejezzem, kérve, hogy azokat uralkodóiknak és államfőiknek is tolmácsolják.

Traktorok, benzinmotorok

és mindenféle speciális **gazdasági gépek szakszerü javitását** felelősséggel vállalom. Hivásra házhoz, uradalmakba, vagy vidékre — azonnal megyek.

SZENTPÉTERI GÁBOR

DEBRECEN, ISTVÁN-UT 20 SZÁM, — Kisállomás mögött.

Speciális **vas- és fémesztergályos munkát vállalok. — 1902. év óta** fenti szakmunkában specialista.

Dr Székely Ferenc állomástőnök üdvözlése

Dr *Székely* Ferenc állomásfőnök arányiag még rövid ideje teljesit szolgálatot Debrecenben, de már is meleg szeretetébe fogadta a pályaudvaron szolgálatot teljesitő minden vasutas.

Ez a szeretet nyilatkozott meg abban az üdvözlésben, amely ujév napján délelőtt féltiz órakor történt Németh Lajos felügyelő, raktárfőnök, Debrecen törvényhatósági bizottságának tagja vezette dr Székely Ferenc állomásfőnök elé az állomási, raktári, vonatkisérő és altiszti személyzet népes küldöttségét.

A nagy állomási család nevében *Németh* Lajos felügyelő szép beszéddel üdvözölte dr Székely állomásfőnököt a következőkben:

— *Mélyen tisztelt Állomásfőnök Ur!* A néhány órája elhangzott éjféli óraütéssel ismét eltemettünk egy hosszu és mégis rövid, de megpróbáltatásokban gazdag ó-esztendőt.

— Ezen éjféli óraütése nemcsak egy esztendő emlékeire borított szemfedelet, de egyszersmind egy uj esztendő uj reménységeinek, vágyainak a születését jelentette.

— Személyzetünk ritka egyértelmüséggel megnyilatkozó bizalma és szeretete folytán kerültem azon kellemes helyzetbe, hogy az ujesztendő hajnalán állomásfőnök urat nemcsak mint állomásfőnökünket, de mint a Horthy dalos egyesület szeretett diszelnökét is nevükben, szivünk minden melegével üdvözölhetem.

— Összejöttünk, hogy állomásfőnök urat az ujesztendő első napján biztositsuk törhetetlen ragaszkodásunkról, szeretetünkről és tiszteletünkről.

— A mai nehéz és folyton változó viszonyok között állomásfőnök urat nehéz feladata teljesitésében kitartóan kell támogatnunk, igy tisztában is vagyunk azzal, hogy a mai nehéz sulyos viszonyok között a kitartás nem üres frázis, hanem a legteljesebb mérvü önfeláldozást követeli, ami ebben a szolgálatban feltétlenül szükséges.

— Már most, ezen elmult félesztendő alatt tapasztaljuk, hogy szeretett állomásfőnökünk, nemcsak nagy szakértelmével és a kötelességteljesités ragyogó példájával jár előttünk, hanem nagy hazaszeretetével párosul nemes szivével és lelkével is. Aki ugy tudja szeretni és becsülni munkatársait, mint állomásfőnök ur, az csak mintaképünk lehet.

— Hazaszeretetünk nekünk is határt nem ismer és szeretett hazánk határai visszaszerzésének munkájában fáradságot nem ismerve dolgozunk és küzdünk nemzeti létünkért, a feltámadásáért.

— Ezzel az elhatározással üdvözöljük állomásfőnök urat az ujévben, szivünkből kivánván, hogy adjon a jóságos Isten ugy az állomásfőnök urnak, mint kedves családjának igazán boldog és szerencsés ujesztendőt.

A személyzet dörgő éljenzéssel kisérte ezen lelkes szivből jövő üdvözlést, dr Székely Ferenc állomásfőnök szép beszédben köszönte meg a személyzet spontán megnyilatkozó szeretetét és ragaszkodását, hangsulyozta, hogy a raktárfőnök ur szép beszéde eltér a hivatalfőnöknek kijáró szokásos ujévi üdvözléstől s nagyon jól mondta a raktárfőnök ur, hogy a vasuti szolgálat a legnehezebb és kitartó támogatás, lelkiismeretes szolgálat szükséges. Én Debrecen állomáson olyan személyzetet ismertem meg, aki szolgálatát lelkiismeretesen, pontosan, becsülettel látja el. Ez igazolja azt a nagy, feltünő eredményét is, amely a világégés után a magyar vasutaknál történt. A magyar vasutasok fegyelmezettsége, szorgalma, becsületes mun-

kája leghamarább állította helyre vasutunkat arra a nívóra, melyen a háboru alatti időkben volt. Végül utalt arra, hogy a személyzet családi otthonában egyetértés, békesség honoljon, mert a nyugodt, jó szolgálata minden vasutasnak indul ki.

Dr Székely Ferenc állomásfőnök barátságos vendégszeretettel hívta meg tízórásra a nála megjelent személyzet ama tagjait, akiket szolgálatuk el nem szólított kötelességük teljesítésére.

BETHLEN MINISZTERELNÖK VÁLASZA A DEBRECENI ÜDVÖZLÉSRE.

Az ujév alkalmából a debreceni egységes pártkör nevében dr Hadházy Zsigmond főispán az egységespárti küldöttség kérésére üdvözlő táviratot küldött gróf Bethlen István miniszterelnöknek, akitől már tegnap meg is érkezett a válasz.

A sürgöny dr Hadházy Zsigmond főispánnak szólt s a következőket tartalmazza:

A debreceni egységespárt vezetősége és szervezetei nevében Magos, Szentpéteri Kun, Ruffy Vargha pártelnökök által hozzám intézett távirati üdvözléséért kérem méltóságodat, tolmácsolja őszinte köszönetemet.

Gróf Bethlen István
miniszterelnök.

AZ EURÓPAI ÉS A VILÁGSZÉPSÉGVERSENY.

Páris, jan. 2. Az európai szépségversenyt februárban fogják Párisban megtartani. A világverseny az év szeptemberében Rio de Janeiróban lesz. A győztesnek egy olasz lap 250 ezer frank jutalmat ajánlott fel.

HOOVER ELNÖK ÖTEZER EMBERREL FOGOTT KEZET UJ-ÉVKOR.

London, jan. 2. Hoover elnök és felesége a Fehér Ház tegnapi ujévi fogadásán 5348 személlyel fogott kezet. Ez volt a legnagyobb elnöki fogadás Roosewelt ideje óta.

NAGY SZÖNYEGCSEMPÉSZET BELGRÁDBAN.

Belgrád, január 2. A belgrádi vámigazgatóság nagy szőnyegcsempészésnek jött a nyomára. A bejelentést egy szőnyegkereskedő tette a rendőrségen, akit csempésztársai az üzletből kizártak. A vámigazgatóság erélyesen vezette a nyomozást és több mint *10 millió dinár értékü csempészárut foglalt le.* A szőnyegeket pamutáruknak adták fel és pamut közé voltak csomagolva. Nehány tekintélyes belgrádi szőnyegkereskedő is bele van keverve az ügybe.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

AZ UCCA ANGYALA

JANET GAYNOR-a

Szebb --- jobb --- érdekesebb még a „Négy ördög" Janetjénél is.

Csak három napig játszhatjuk a képet, ajánljuk, hogy idejében váltson vagy rendeljen jegyet.

Másik sláger:

Vagabund hercegnő

Ufa vigjáték, főszereplője Lilian Harvey. Premier ma.

Bethlen miniszterelnök vezetésével a magyar delegáció elutazott Hágába

Péntek délután lesz a konferencia ünnepélyes megnyitása. — Még nem lehet tudni, mikor kerül sor a jóvátétel tárgyalására.

Budapest, január 2. *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Walko* Lajos külügyminiszter, *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter, *Korányi* Frigyes báró, *Gajzágó* László meghatalmazott miniszter és *Kassay-Farkas* Béla miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnök titkára

csütörtök reggel félnyolckor az Orient-expresszel Hágába utazott.

A delegációval együtt utazott Hevesy Pál miniszterrezidens, aki a Népszövetség mellett képviseli a kormányt.

A miniszterelnök tegnap délben fogadta Vass József népjóléti minisztert, átadta neki az ügyeket,

majd Wekerle pénzügyminiszterrel és Walko Lajos külügyminiszterrel tárgyalt órákig. Késő délután Korányi Frigyes báró is belekapcsolódott a tárgyalásba.

A magyar delegáció hat szakreferense és Forster Pál báró volt belgrádi követ már tegnap elutazott Hágába.

Félórás késéssel, 7 óra 36 perckor indult a nyugati pályaudvarról az Orient expresz a magyar delegációval. A miniszterelnök s a többi magyar delegátus

már pénteken délután megjelenik a hágai konferencia ünnepélyes megnyitásán, amelyet délután 5 órára tüztek ki.

A hágai konferencia végleges programját még nem kézbesitették a magyar kormánynak, ezért

e pillanatban még nem lehet tudni, mikor kerül sor a keleti jóvátétel tárgyalására.

A miniszterelnököt és a külügyminisztert távollétük alatt Vass zsef népjóléti miniszter, a pénzügyminisztert pedig Bud János kereskedelmi miniszter fogja helyettesiteni.

A francia delegáció megérkezett Hágába

Hága, jan. 2. A francia delegáció 6 órakor Hágába érkezett. Pár perccel előtte a belgrádi küldöttségek is megérkeztek. A japánok érkezését az éjjel folyamán várják. Az angol és német delegáltak valószinüleg holnap reggel érkeznek meg.

Snowden is ott lesz.

London, jan. 2. A „Press Assotiacion" bejelenti, hogy Snowden kincstári kancellár és Graham kereskedelmi miniszter ma este Hágába utazik. Hozzáteszi, hogy a delegátusok utazásának célja lényegtelen pénzügyi jellegü lesz. — Henderson külügyminiszter nem utazik Hágába, mert ott politikai kérdések alig merülnek fel és jelenlétére nem igen lesz szükség a konferencián.

A HÁGAI KILÁTÁSOK

Berlin, jan. 2. A Deutsche Tageszeitungban Wilhelm Hack azokkal a feladatokkal foglalkozik, melyek a német delegációra Hágában várnak, majd áttér a magyar kérdésre. Magyarország magatartásáról a többek között ezeket irja.

Hogy az akarat, mint a politika eleme menyire szerepet fog játszani Hágában is, mindenekelőtt Magyarország magatartása mutatja azzal az erős nyomással szemben, melynek már hosszu idő óta ki van téve. Nagyon könnyen lehetséges, hogy a kisantant államai éppen ezért megtagadják a Young-terv végleges aláirását és ratifikálását.

A Woschisse Zeitung foglalkozik a hágai értekezlet problémáival és megjegyzi, hogy számolni kell azzal, hogy Hágában a keleti jóvátételek kérdésében éppugy nem jön létre megegyezés, mint Párisban és hogy ennélfogva a keleti hatalmak a Young-tervet nem fogják aláirni.

„A KONFERENCIA LEGTÖVISESEBB PROBLÉMÁJA"

London, jan. 2. A Reuter hosszabb közleménye a második hágai konferencia feladatait ismertetve, megállapitja, hogy elsősorban szá-

„Minden Bethlentől függ"

Genf, jan. 2. A „Journal de Genéve" mai számának — „Bethlen gróf felelőssége" cimü vezércikkében William Martin hangoztatja, hogy ha a hágai konferencia sikerrel végződik, akkor megkötik az ugynevezett végleges békét, a melyre a világ oly régen vár, de ha sikertelenül végződik, nagy komplikációk elé nézünk.

A bolgár kérdés ismertetése után, melynél hangoztatja, hogy csupán összegszerü eltérésekről van szó, áttér a magyar kérdésre, melyet nehezebben megoldhatónak tart, minthogy elvi kérdésekről van szó.

Martin ismerteti a magyar álláspontot. A magyar érvek annyit érnek, amennyit érnek, de mindenesetre van annyi értékük mint az ellenfelek ellenargumentumának. Magyarország elhatározta magát arra, hogy nemet mond, és a magyar kormány képes megmaradni elhatározása mellett, mert hiszen mit is veszithet. Magyarországtól mindent elvettek. Ime a nagyon kemény békék hibája: az ellenfél már nem tud mibe belekötni, nem tud mit elvenni. — A meghivó hatalmak ugylátszik hajlandók kijelenteni érdektelenségüket e kérdésben, de minthogy az általános szabályok szerint a hatalmaknak bizonyos lemondása szükséges bizonyos jogokról, — **a Young-egyezmény csak az összes hitelezők beleegyezése után léphet életbe.** Ha Magyarország nem enged, a kisantant ezt megtagadja. **Végső elemzésben minden Bethlentől függ.**

A presszió, ami rá fog nehezedni óriási lesz, de a nemes gróf olyan ember, aki kibirja azt.

Helyzetének meg vannak a maga előnyei. Nemcsak Olaszország támogatására gondolunk, hanem arra a kockázatra is, melynek ellenfelei siker'elenség esetén kiteszik magukat.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztit.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

mos nagyfontosságu, de inkább technkai kérdést fog eldönteni, melyeket az első hágai konferencia különböző bizottságok elé utalt. A konferencia a keleti jóvátételekkel, valamint az utódállamok felszabaditási adósságaival is fog foglalkozni. A keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság nem dolgozhatott ki elintézést, mert Bulgária és Magyarország nem fogadták el a kisantant államok követeléseit. Ugy látszik, ez lesz a konferencia legtövisesebb problémája.

Berlin, jan. 2. A német delegáció ma este 9 óra 47 perckor menetrendszerinti pontossággal elindult Hágába. Az állomáson megjelent a spanyol és holland követ is.

Athén, jan. 2. Venizelosz ma délben elindult Hágába Athénből. Venizelosz a görög érdekeket képviseli Hágában.

Franciaország a román, Olaszország a magyar álláspontot támogatja Hágában

London, jan. 2. A „Manchester Guardian" vezércikkben foglalkozik a második hágai konferencia nehézségeivel. Vezércikkében bejelenti, hogy a megcsonkitott Ausztria—Magyarország semmiesetre sem fizethet olyan magas jóvátételt, mint amilyet az osztrák—magyar birodalom elbirt volna. — Különös nehézségeket támasztottak a románok, akik be akarták számitani az optánsok követeléseit a magyar jóvátételekbe. Magyarország — igen helyesen — ellene szegült ennek a javaslatnak, mert az optáns igény magánkövetelés, melynek semmi köze sincs a jóvátételekhez. A keleti jóvátételek kérdését beárnyékolja a francia katonai szerződések hálózata és a kibontakozó olasz szerződések rendszere. Franciaország a román, Olaszország a magyar álláspontot támogatja. Majd elválik, hogy a konferencia eltudja-e intézni ezt a problémát. De annál jobb volna ez egész Európára nézve, ha minél előbb megoldást találnak rá.

Egy apa rémtette

Négy kislányát megölte, mert enni kértek. —

Marosvásárhely, január 2. Borzalmas családi dráma játszódott le tegnap este Libánfalva községben, melynek egy erdész hattagu családja esett áldozatul.

Sopronean János libánfalvi erdész nagy nyomoruságban élt hattagu családjával munkanélkül. Tegnap délelőtt bement Szászrégenbe feleségével együtt és ott munkát kerestek. Este eredménytelenül tértek haza, majd amikor 6 és 12 év között lévő négy kislánya enni kért, dühroham vett erőt az erdészen, kést ragadott, mind a négy lánykát megölte, azután fejszével rontott rá feleségére, akit szintén megölt. A borzalmas családirtás után Sopronean felakasztotta magát.

Minthogy a falu házai elszórtan épültek, a gyerekek és az asszony kétségbeesett sikoltására akkor értek oda szomszédok, mikor a családnak mind a hat tagja már halott volt.

Agyonlőtte magát a budapesti Palermo kávéház tulajdonosa

Anyagi gondjai kergették a halálba.

Budapestről jelentik: Csütörtök délután a Kazinczy uccai fürdőben agyonlőtte magát Katona Klein Kálmán kávés, az Andrássy ut és Liszt Ferenc tér sarkán lévő Palermo kávéház tulajdonosa.

Katona eredetileg müszerész segéd volt. Lassan sikerült felküzdenie magát, övé volt az Erzsébet körúton a Polgár Sándor kötszer és müszeráru cég és később az Erzsébet körúti Kör-kávéház is. — Nemrégiben nősült, feleségül vette özvegy Weiszberger Józsefnét, a Kör-kávéház akkori tulajdonosnőjét.

A házasságkötés után Katona Klein Kálmán még egy másik kávéházat is akart szerezni: julius 15-én átvette a Palermo-kávéházat is, a Kör-kávéházat viszont alvállalatba adta.

Katona Klein Kálmán üzleti vállalkozásai azonban nem mind sikerültek ugy, ahogy ő elgondolta. Bár hozzátartozói előtt titkolta, sokan tudtak róla, hogy gondokkal küzd. Mindamellett szivósan kitartott és most már minden remélykedése Szilveszter-éjjelre volt.

A Palermo-kávéházba szinészeket is szerződtetett csakhogy a kávéház látogatottságát fokozza. A délelőtti órákban Katona Klein eltávozott a kávéházból, rossz hangulatban volt, egyesek tudni vélték, hogy a szilveszteri éjszakához füzött reményei nem váltak valóra. Ugy látszik, sulyos gondjai végre is annyira elkeseritették, hogy az öngyilkosságba menekült.

Katona kávés délben ment el a Kazinczy uccai fürdőbe, ahol kádfürdőt vett. Körülbelül félóra mulva a kabinból revolverdördülés hallatszott. Az alkalmazottak feltörték az ajtót, a padlón vérezve feküdt a kávés. Mire orvos érkezett, Katona Klein meghalt.

A VII. kerületi kapitányságról bizottság ment ki a helyszinére, megállapitották, hogy a golyó a szivet érte és azonnali halált okozott. Egy levelet találtak, ezt Katona családjához irta.

Háziszemelet

jutányosan és pontosan szállit *Debrecen sz. kir. város közlekedési és fuvarozási vállalata. Iroda Szent Anna u. 12.* félemelet 3 Telefon 4—81.

Szilveszteri hármas ikrek

Egy sashalmi pénzügyőr felesége Szilveszter éjjel, pont 12 órakor, hármas ikreknek adott életet.

Budapestről irják: Szilveszternek soha még olyan kedves fogadtatásban nem volt része, mint az idén a Rókuskórházban, ahol éjfélkor három újszülött iker testvér boldog sivalkodása búcsúztatta ezerkilencszázhuszonkilencet és köszönötte az új esztendőt.

Néhány nappal ezelőtt felvétette magát a Rókus-kórház nőgyógyászati osztályára **Kiss Géza sashalmi pénzügyőr 31 éves felesége, aki áldott állapotban volt és a Rókus-kórház orvosainak gondos ápolásában akarta bevárni a történendőket.** Szilveszter estéjén,

mikor kint a városban már javában durrogtak a Szilvesztert köszöntő pezsgős dugók, a Rókuskórház 38. számú kórtermébe be kopogtatott a gólya.

De nemcsak egyszer kopogtatott, hanem háromszor:

Kiss Gézáné három fiúgyermeknek adott életet.

A három újszülöttett a nőgyógyászati osztály három orvosa: Bolla dr., Szenteh dr. és Udvardy doktor vették gondjaikba, különleges, úgynevezett melegítő szekrények alkalmazásával.

A három ikertesvér egészséges és jól érzi magát az újszülöttek édesanyja is, aki újév napján nem győzte fogadni a gratulációkat és jókivánságokat. A hozzátartozókon kivül a Rókus-kórház betegei és újévi látogatói elhalmozták szerencsekivánataikkal Kiss Gézánét. A hármas ikrek legfeljebb majd

az anyakönyvvezetőnek okoznak gondot, hogy milyen napra is könyvelje el az éjfélkor született ikreket.

A kórház könyveiből fogják majd megállapitani a születés pontos idejét, mert hiszen itt néhány percen múlhat hogy az idén, vagy még tavaly látták-e meg a napvilágot a Kiss-fiúk.

Januári adónaptár

Január 1—31 között tartoznak azok az adózó felek, akik az általános forgalmiadót tételes feljegyzés alapján, naponta rójják le, a napi zárlatok alapján kiszámított adót a következő nap folyamán bélyegben leróni. Ha ez a nap vasárnapra, vagy ünnepnapra esik, az ezt követő legközelebbi köznapon esedékes az adó.

Január 1—31 között tartoznak az általános forgalmi adót, akár kivetésszerü, akár egyességi általányozás alapján fizető felek, amennyiben a havi átalányösszeg 48 P-t nem halad meg, a januári adót akképen leróni, hogy naponta a havi átalányösszeg harmincegyedrésze kerüljön bélyegben lerovás alá.

Január 1-én kötelesek mindazok, akik az általános forgalmi adót átalányozottan és bélyegben rójják le, ha a havi átalányösszeg 240 pengőt meghalad, az 1929 december hóra járó összeget bélyegben leróni.

Január 5-én és 10-én tartoznak az általános forgalmi adót, akár kivetésszerü, akár egyességi általányozás alapján fizető felek, amennyiben a havi átalányösszeg 48 pengőt meghalad, de 240 pengőt nem halad meg a január havi átalányösszegnek hatod részét bélyegben leróni.

Január 14-én csekkilleték készpénz ben való lerovása az előző hónapra szóló kimutatás alapján.

Január 15-én kell a fényüzési adót az 1929 december hónapi eredmény után beszolgáltatni.

Január 15-én tartoznak azok, akik az általános forgalmi adót akár kivetésszerü, akár egyességi átalányozás alapján készpénzben rójják le, amennyiben a havi átalányösszeg 240 pengőt meghaladja, feltéve, hogy az adóhatóság annakidején nem kötelezte őket az átalányösszeg korábbi időben való befizetésére, az 1929 december havi átalányösszeget készpénzben beszolgáltatni.

Január 15-én tartoznak azok, akik az általános forgalmi adót egy naptári hónapi adókivetési időszak mellett utólagos adóbevallással készpénzben fizetik, az adóbevallás benyujtásával egyidejüleg az adókivetés időszakában (december) elért adóköteles bevételeik után járó adót befizetni.

Január 15-én a kereseti adó és a rokkantellátási adó befizetése az alkalmazottak decemberi illetményei után.

Január 15-én tartoznak a pénzintézetek, szövetkezetek, banküzletek és egyéb cégek a náluk gyümölcsözés végett elhelyezett összegnek az 1929. év második felére kifizetett vagy jóváirt kamatai után az előirt illetéket befizetni.

Január 15-én tartoznak azok a felek, akik az általános forgalmi adót egynegyedévi kivetési időszak mellett utólagos adóbevallással fizetni, az október, november, decemberi időszakról az adóvallomást benyujtani és egyidejüleg a teljesített havi részletek levonása után a kincstárnak még netán járó adót befizetni.

Január 15-én és 20-án tartoznak az általános forgalmi adót akár kivetésszerü, akár egyességi átalányozás alapján fizető felek, amennyiben a január átalány hatodrészét bélyegben leróni.

Január 25-én tartoznak az általános forgalmi adót akár kivetésszerü, akár egyességi átalányozás alapján fizető felek, amennyiben a havi átalányösszeg 48 pengőt meghalad, de 240 pengőt nem halad meg, a január havi átalány hatodrészét bélyegben leróni.

Január 31-én tartoznak az általános forgalmi adót, akár kivetésszerü, akár egyességi átalányozás alapján fizető felek, amennyiben a havi átalányösszeg 48 pengőt meghalad, de 240 pengőt nem halad meg, a januári átalányra 5-én, 10-én, 15-én, 20-án és 25-én teljesített bélyeglerovás után még kiegyenlítetlenül maradt részt bélyegben leróni.

Január 31-én fuvarozási illeték befizetése.

Január 31-ig tartoznak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok a hivatalnokok, altisztek és szolgák, valamint igazgatóságuknak, felügyelőbizottságuknak, választmányuknak és hasonló társadalmi szervezeteiknek mindazokat a tagjait (napi biztosokat), akiknek részére az 1929. év folyamán egyizben, vagy többizben bármilyen elnevezéssel járandóságot fizettek ki, kimutatásban foglalni és a kifizetett járulékok után 0.5 százalék nyugtailletéket leróni. Az eljárásra vonatkozó részletek tudivalók a „Magyar Kereskedők Lapja" jövő száma fogja közölni.

Sodrony ágybetét
legjobb minőséget készit
Neumann Pósa utca 17

Vásáry István polgármester: amit anyagiakban nem tud teljesiteni az ember, azt lelkiekben teljesitse

Vásáry polgármester üdvözlése az ujév alkalmából.

Debrecen város tisztikara és tisztviselő gárdája dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes vezetésével tisztelegett ujév napján dr *Vásáry* István polgármester előtt, hogy jó kivánságaikat, ragaszkodásukat és szeretetuket kifejezésre jutassák.

Dr *Vargha* Elemér helyettes polgármester, a városi tanács tagjai és a tisztviselő társadalom, valamint a városi üzemek vezetői féltizenegykor jelentek meg dr Vásáry István polgármester előtt, akit Vargha Elemér helyettes polgármester tartalmas szép beszéddel köszöntött.

— Eljöttünk ide — mondotta —, hogy elhozzuk az ujesztendő első napján szeretetünket, tiszteletünket. Az elmult esztendő a közigazgatás életében az uj törvény életbelépése folytán fordulópontot jelentett. Nehéz, terhes esztendő volt ez, amelyben az átalaku'ás nehézségeivel kellett megküzdenünk. *Ebben a munkában méltóságod járt elől és vette ki legnagyobb részét, mint akinek állásánál fogva a cél kitüzése és a munka irányitása a feladata. Ebben a munkában méltóságod a maga személyében a tisztviselők mintaképét állította elénk.*

Nagy tehetséggel párosult akaraterő, megalkuvást nem ismerő férfias jellem és mindég az összlakosság érdekeit szemelőtt tartó munkálkodás voltak azok a momentumok, melyek a mi lelkünket megfogták.

— De az ilyen munkát végző embernek, bár nagy tisztelet és elismerés jut osztályrészéül, az emberek gyarlósága folytán sok keserüséget is el kell szenvednie. A mult évben is

figyelői voltunk azoknak a méltatlan támadásoknak, amelyeket mindnyájan elitéltünk és amelyekkel szemben mint egy ember foglaltunk állást. (Ugy van! Ugy van!)

— A tegnapi napon tartott közgyülés a közigazgatás egyik fontos szervét megalkotta és ezzel az uj törvény folytán előszabott előkészitő munkálatok befejezést nyertek. Jön az uj esztendő, amely uj terheket jelent, azokat az uj nagy terheket, amelyeket a megujhodott közigazgatásra az uj törvény életbelépése jelent.

— Tudjuk, hogy méltóságod ebben a munkában is megállja helyét és ehhez a munkához hoztuk el szerencsekivánatainkat. Adjon erőt, egészséget a Mindenható, hogy ezt a nagy munkát, a kitüzött nagy feladatokat méltóságod sikeresen elvégezhesse s engedje meg az Isten, hogy a ránk köszöntött uj esztendőt egész igen tisztelt családjával együtt a legnagyobb, a legzavartalanabb boldogságban tölthesse. (Éljenzés, taps.)

Dr *Vásáry* István polgármester az üdvözlésre a következő nagyjelentőségü beszéddel válaszolt:

— Kedves Barátaim! Részese voltam én is több esztendőn keresztül azoknak az ujévi megemlékezéseknek, melyekben a város tisztikara a város mindenkori polgármesterét részesitette. Azonban nem tekintettem akkor sem és nem tekintem most sem az üdvözlést puszta megszokásnak, hanem bizonyos lelki jelentőséget vélek ennek a mai alkalomnak tulajdonitani.

— Ez a lelki jelentőség az egyik vonatkozásban az, hogy alkalmul szolgál annak a lelki kapcsolatnak felfrissitésére és megujitására, melynek meg kell lennie a tisztviselőknek a vezetővel szemben és meg kell lennie egymással való vonatkozásban is. Jelentőséget tulajdonitok másrészt abban a vonatkozásban, hogy ilyenkor mindenkinek vezetőknek és munkatársaknak bizonyos számvetést kell végezniök az idő eme határpontján az elmult dolgokra és a jövő feladataira vonatkozólag.

— Ha a multra vonatkozólag csináljuk meg a számvetést, akkor nyugodt lelkiismerettel kell megállapitani azt, hogy Debrecen város tisztikara az elmult esztendőben elvégezte azt a feladatot, amit a körülményekkel, viszonyokkal komolyan, tárgyilagosan számottevő e'me tőlük megvárhatott.

— Emberek vagyunk ugyan mindnyájan és nem vagyunk kivéve a tévedés lehetőségei alól, nem áll módunkban azt állitani magunkról, hogy bibákat nem követtünk el. Azonban kétségtelen, hogy

a becsületes jószándék, az odaadó buzgalom és törekvés ebben a tisztikarban annak minden egyes tagjában meg volt.

Ugy kell tekintenem a törvényhatóságnak azt a döntését, melynek alapján a tisztikart ujból megválasztotta, hogy — bár voltak bizonyos mértékü ellenvélemények — mégis a nagy többségnek tárgyilagos birálata a döntés eredményeképpen azt a megállapitást tette, amely megállapitást én tiszta lelkiismerettel előttetek hangoztatok.

KÉT MALOMKŐ KÖZÖTT ŐRLŐDIK A KÖZÉLET.

— A számvetés másik oldala a jövőre vonatkozik. És amikor ezzel a kérdéssel foglalkozunk, bizonyos mértékü nehéz nyomás száll mindenkinek a lelkére. Mert látnia kell mindenkinek azt, hogy bár sokkal több volna a teendő, mint amennyit normális körülmények között tenni kell, sokkal kevesebb a lehetőség arra, hogy csak annyit is megtegyünk, amennyit a normális körülmények között meg kell tenni.

— Itt két ellentét között, hogy ugy mondjam két malomkő között őrlődik az egész közélet.

— *Az egyik oldalon van a szegénység, a nyomoruság hihetetlen mértéke, a másik oldalon van az anyagi tehetetlenségnek olyan nagy foka, amilyennel még néhány évvel ezelőtt nem számolhattunk.*

— Ezek között a körülmények között az embernek önkénytelenül arra kell gondolnia, hogy

amit anyagiakban nem tud teljesiteni, azt lelkiekben teljesitse.

— Mintaképül kell állnia mindenki előtt annak a köztisztviselőnek lelkisége tekintetében, akit Jókai a „Régi jó táblabirák"-ban rajzolt meg.

— *Ha nem tud az ember olyan mértékben segitséget nyujtani, mint ahogy a viszonyok fizikai mértékben megkivánják, pótolja azt lelkiekkel, szeretettel, megértéssel és pótolja a segitent törekvés szándékával.*

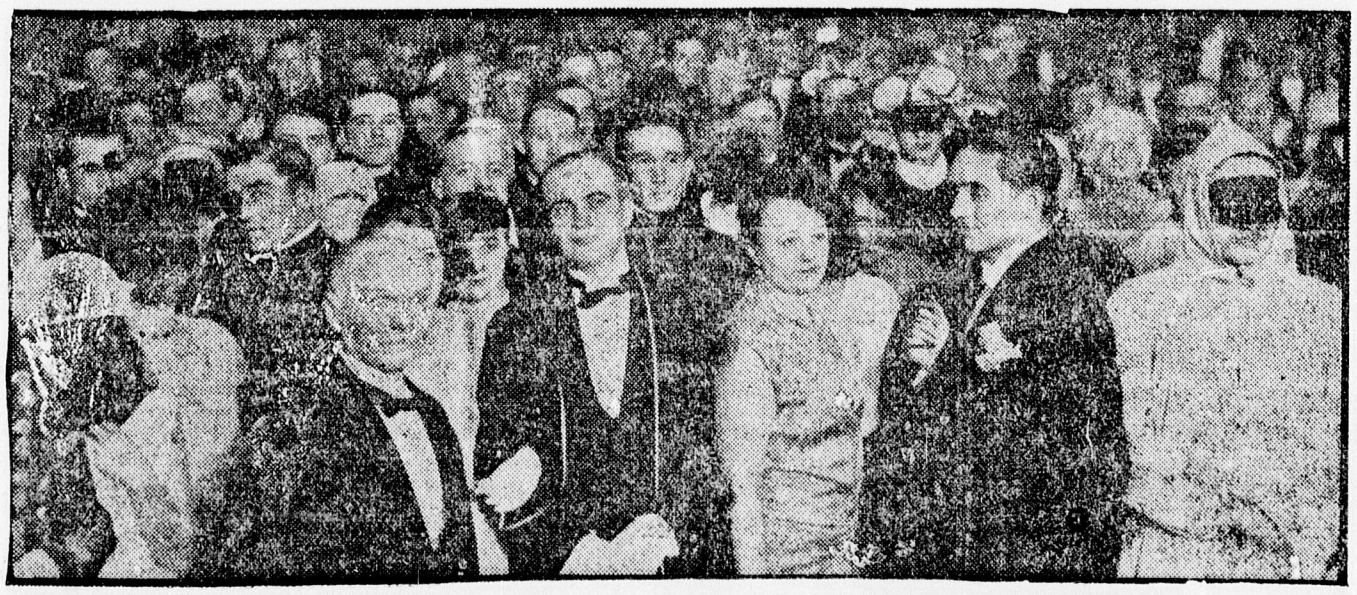
— Én ezt kérem és ezt várom Debrecen város tisztviselőkarától, erre kötelezi őt nemcsak a jelenlegi helyzet, de a multja is. Megvagyok győződve, hogyha nem elégszünk meg azzal, hogy a magunk tehetetlenségének, anyagi vonatkozásban tehetetlenségének indokolásául a nehéz gazdasági helyzetet állitsuk oda, hanem azokat a fogyatékosságokat, amelyek emiatt állanak elő, egy másik oldalon való jószándékunkkal fogjuk pótolni, akármilyen szomorunak, sötétnek látszik a jövő esztendő, *meg tudjuk tenni közmegelégedésre, városunk javára mindazt, amit tőlünk elvár a jelen és követel a jövő.*

— Ebben a hitben és reményben köszönöm meg kedves megemlékezéseket és kivánok mindnyájatoknak boldogabb ujesztendőt.

A polgármester beszédét, melyet rendkivül mély hatást váltott ki a tisztviselőkből, zajos ovációkkal fogadták. Egészen bizonyos, hogy mindenki azzal az érzéssel távozott el a polgármestertől, hogy a városi tisztviselők és a közönség közötti érintkezés a mai naptól fogva uj utakon fog járni.

A Dóczy müsoros Szilveszter estjének a szereplői.

A tiszti kaszinó szilveszteri mulatságáról.

Hüttl professzor sulyos beteg

Dr **Hüttl** Tivadar, az európai hirü orvos professzor, a debreceni tudományegyetem kiváló tanára, mint sajnálattal értesülünk, a karácsonyi ünnepek alatt sulyosan megbetegedett. Bár állapota remélhetőleg rövidesen jóra fordul, az egyetemen mégis aggódnak érte, mert még mindig nem jött haza Sátoraljaujhelyről, ahová feleségével együtt a karácsonyi ünnepekre apósához utazott.

A kitünő professzor ugyanis nyirokér-gyulladást kapott, amely annyira sulyosbodott, hogy pár nappal ezelőtt még 40 fokos láza volt. Később a láz alábbhagyott, de a hirek szerint Hüttl Tivadar állapota még mindig aggodalomra ad okot, noha nagyobb veszedelemtől nem kell tartani. Annyi kétségtelen, hogy Hüttl professzor egyelőre nem jöhet haza Debrecenbe.

Repülőállomás Debrecenben

Szives tudomására adjuk a nagyérdemü közönségnek, hogy néhány száz darab kis repülőgép érkezett, melynek állomáshelye az Ingóságközvetitő. Tehát ha játékot akar vásárolni, feltétlen jöjjön az Ingóságközvetitőbe, ahol a legszebb játékok már 20 fillértől kezdve kaphatók.

Raktáron vannak még nagyon szép és olcsó könyvszekrények, irógasztalok, konyhakredencek, székek, antik butorok, a legszebb disztárgyak, kandeláberek, ékszerek, hangszerek, tükrök, festmények, magános butorok, régiségek és minden elképzelhető ujévi ajándéktárgyak.

Mindent felsorolni nem lehet, de mielőtt bármiféle szükségletét beszerezné, feltétlen jöjjön az Ingóságközvetitőbe, ahol azt féláron, sőt féláron alul is beszerezheti.

(Zálogcédulákat, régi órákat, régi poharakat, régi porcellánokat és régi festményeket, azonnali kifizetésre veszünk.)

Interpelláció-áradat a városi közgyülésen

Megalakitották a szakbizottságokat

A szociálisták hét interpellációt terjesztettek elő

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt folytatta a mult év utólsó napján megkezdett közgyülését.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán háromnegyed 10 előtt néhány perccel nyitotta meg a közgyülést és a törvényhatósági bizottság tagjainak egyenként és összesen szivből jövő boldog ujesztendőt kivánt.

A szakbizottságok megválasztása.

Ezután áttértek a szakbizottságok megválasztására. Az egyszerüség kedvéért dr. Hadházy Zsigmond főispán mind a nyolc bizottságra a szavazást egyszerre rendelte el. Ismét négy szavazatszedő küldöttséget alakitottak, melyek előtt 8—8 urna feküdt, mindegyikbe külön-külön dobták bele az illető bizottságra vonatkozó szavazó-cédulát.

A szavazás 9 óra 49 perckor kezdődött és az eredményt az első szavazatszedő bizottság elnöke, Poroszlay László délben 1 óra 32 perckor hirdette ki.

Az eredmény alapján dr. Hadházy Zsigmond főispán a következőket jelentette ki megválasztott bizottsági tagoknak:

A jog- és pénzügyi bizottság tagjai lettek: Dr Böszörményi Béla 119, dr Fényes Jenő 94, dr Gergely Jenő 88, Versényi Tibor 120, dr Nyiri Ernő 100, Polgáry József 118, dr Radó Rezső 118, Schwartz Vilmos 102, Szöllős Ármin 103, dr Tervey Tamás 106, Poroszlay László 109, dr Markovits Elemér 109, v. Kolosváry-Borcsa Mihály 69, Balogh István 120, Jóna István 109, Tóth Lajos 120, Vásáry József 114, dr Hódy Béla 109, dr Ménes Lajos 123, Zöld Aladár 119, Polgári István 122 szavazattal.

A közgazdasági bizottság tagjai lettek: Balás Károly 118, Létay Lajos 116, dr Hódy Béla 110, Keller József 116, Kontsek Géza 115, dr Ruffi Varga Kálmán 103, Sztankay F. Béla 118, Poroszlay László 115, Meskó Kálmán 121, Surgóth Jenő 122, Debreczeni Jenő 119, Gáll Samu 108, dr Rácz Lajos 118, dr Radó Rezső 118, Serly Gusztáv 113, Sesztina Jenő 117, Szöllős Ármin 110, Ungár Jenő 115, dr Jakobovits József 107, Suhajda Béla 193, Jámbor Ferenc 114 szavazattal.

A gazdasági bizottság tagjai lettek: Bakóczy Gábor 88, Balogh István 113, Boldogh István 116, Halász Miklós 114, Jóna István 107, Jóna János 109, id. Kertész Imre 119, Kertész János 119, Mike János 117, Őry István 120, Pásztor Ferenc 120, Surgóth Jenő 121, dr Rácz Lajos 119. Sőregi István 117, dr Ruffi Varga Kálmán 102, Vásáry József 113, Kertész István 120, Rickl László 120, Szöllős Ármin 104, Békés Gyula 104, Deák István 118 szavazattal.

A müszaki bizottság tagjai lettek: Balás Károly 112, Stepper Károly 110, Szendrei Sándor 114, Benedek Sándor 111, Tóth Lajos 118, Sebestyén Lajos 116, Bartha Sándor 114, Aberle Rajmund 110, Debreczeni Jenő 115, dr Ménes Lajos 115, dr Debreczeny Barna 118, Várady Géza 120, Radó Rezső 116, dr Markovits Elemér 111, dr Széll László 116, Sztankay Farkas Béla 116, Meskó Kálmán 120, Aczél Géza 115, Bessenyei Gyula 109, Czelsing Lajos 115, Varjassy Imre 119 szavazattal.

A közmüvelődési bizottság tagjai lettek: Ady Lajos 123, dr Boldizsár Kálmán 123, dr Benedek László, dr Darkó Jenő 118, dr Fejér Ferenc 112, dr Juhász Nagy Sándor 121, v. Kolosváry-Borcsa Mihály 75, dr Kölcsey Sándor 123, dr Sz. Kun Béla 117, dr Láng Nándor 119, dr Lukács József 121, Márk Endre 122, dr Medveczky Károly 119, Mellau Márton 109, dr Neuber Ede 115, dr Nyiri Ernő 103, Papp Gyula 121, dr Papp Károly 121, dr Révész Imre 123, dr Vasady Lajos 123, dr Szabó Ferenc 120, dr Gábor Jenő 115 szavazatta'.

A közjótékonysági bizottság tagjai lettek: Bodnár Géza 118, dr Bögel József 95, dr B. Bruckner Ernő 115, dr Balkányi Ede 114, dr Brunner Lajos 112, Csomor Gyula 110, Féleghy János 116, dr Fráter Imre 118, Tóth István 118, Gombossy Zoltán 115, Grósz Nagy Ferenc 109, dr Sz. Kun Béla 115, Mellau Márton 102, dr Révész Imre 118, Szele György 120, dr Székely Adorján 109, dr Sztankay Aba 117, Uray Sándor 116, dr Zempléni Vilmos 111, Deák György 119, Sarkady István 119 szavazattal.

A testnevelési bizottság tagjai lettek: Dr Radó Rezső 96, Zöld József 99, dr Csürös Ferenc 98, Steinfeld István 99, dr Milleker Rezső 99, Versényi Tibor 99 szavazattal.

A borellenőrző bizottság tagjai lettek: Poroszlay László 94, Németh Nándor 97.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel dr. Hadházy Zsigmond főispán az ülést 1 óra 41 perckor az ülést félbeszakitotta és folytatását délután 4 órára tüzte ki.

A délutáni ülés.

Délután 4 óra 15 perckor nyitotta meg a főispán a folytatólagos közgyülést. Dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes terjesztette elő dr. Baltazár Dezső püspök köszönőlevelét, melyet a törvényhatósági bizottságba örökös tagul való megválasztása alkalmából intézett a polgármesterhez. A püspök levele a következőképpen hangzik:

Méltóságos Polgármester Ur!

Már volt szerencsém személyes tisztességadás alkalmával kifejezni köszönetemet Méltóságod, mint Debrecen szab. kir. város alkotmányos feje előtt azért a nagyértékü megtiszteltetésért, hogy a közgyülés a maga kebelébe engem örökös tagul megválasztani kegyesen méltóztatott. Most, hogy megválasztásom felől az irásos értesitést is megkaptam, én is irásban ismétlem meg köszönetemet s kérem, hogy azt a közgyülésnek amaz igéretem kapcsában méltóztassék tudtul adni, hogy a nemes városnak ebben a minőségemben is hü és hasznos polgára leszek.

Tisztelettel és szeretettel,

kész hive:
dr. Baltazár Dezső.

Ez évre is megszavazták a nyugdijasok segélyét.

Dr. Csóka László tb. tanácsnok terjesztette elő a nyugdijasok, özvegyek és árvák rendkivüli segélyének az 1930. évre leendő engedélyezése iránti javaslatot. A közgyülés egyhangulag elfogadta az inditványt, azzal, hogy a segélyt a kormányhatósági jóváhagyás után fizetik ki.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester terjesztett elő javaslatot arra vonatkozólag, hogy az adóhivatalban a rendkivül sok munka elvégzésére kisegitő alkalmazottak további alkalmazására póthitelt engedélyezzen a közgyülés. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

237.000 pengő póthitel.

Zöld József főjegyző az iránt tett javaslatot, hogy a közgyülés engedélyezzen 237.642 pengő pót- és rendkivüli hitelt. Részletesen felsorolta a 37 különböző tételt, amelyeknél a hitelek felhasználása indokolt. Az összeg egyrésze fedezetet talál a népjóléti kincstár által megtérítendő összegekben.

A javaslatot hozzászólás nélkül elfogadták.

320.000 pengő burkolásra.

Ugyancsak Zöld József főjegyző terjesztett elő javaslatot arra vonatkozólag, hogy engedélyezze a közgyülés 320 000 pengős függőkölcsön felvételét. Erre az összegre az 1929. évi burkolatozási munkáknál van szükség. Ezt az összeget törlesztéses kölcsönből fedezi majd a város, de addig is, amig ezt felveszi, függőkölcsönnel kell gondoskodni a szükséges pénzről, melyet a helyi pénzintézetek folyósitanak, 1931 junius 30-ig terjedő időre.

A kérdéshez **Laboncz** András, szociáldemokrata törvényhatósági bizottsági tag szólalt fel, aki többek között kifogásolta, hogy a Piac uccán kis zöld sávot hagytak gyepnek és tanuja volt, hogy a rendőr felirta azt, aki a gyepre lépett.

Nagy zaj: Nagyon helyesen tette.

Laboncz: Nem tudom, miért van ez a sáv ott?

Borsos müszaki tanácsos: A fák miatt.

Laboncz ezután egészségügyi szempontból kifogásolja a Hajnal uccai állapotokat és azt mondja, hogy ez az ucca valóságos trágyalerakodó hely. Akik itt laknak, őszi időben az ablakot nem nyithatják ki, hogy friss levegőt bocsássanak a lakásba.

Filep Endre: Készséggel elfogadja a javaslatot, közgazdasági, ipari, kereskedelmi és kulturális érdekből. Felhivja a polgármester figyelmét a Nyilas-telepre s a vele összefüggő szomszédos telepek helyzetére, ahol egyes uccáknak a burkolását kéri. Ugyancsak kéri a vámsorompók kihelyezését is.

Papp Gyula gör. kath. lelkész azt kéri a polgármestertől, hogy a templom környékét valamivel burkolják. Nagyon sok vásáros szekér tanyázik ott azon a részen, mely nagyon elhanyagolt állapotban van. Mulhatatlanul szükség van egy illemhely felállitására is.

Török Gábor azt kifogásolja, hogy a város területén a járdák különböző szélességüek és sok helyen nagyon keskenyek. Egyes uccákon fatöhomokba épitenek járdákat. **Ha jön az augusztusi nap, kifut a homok és a lakosság a téglát elhordja.** (Zajos derültség.) A tégla itt egyenesen predesztinálva van arra, hogy illetékes egyének pártfogásukba vegyék. (Derültség.) Erősen kifogásolja a törött terméskőből épitett járdacsikokat, melyeken senki sem járhat, mert a cipőt tönkreteszi.

Dr. **Hadházy** Zsigmond rácsönget Török Gáborra és kijelenti, hogy a 320.000 pengő hovaforditása már meg van állapitva és ezzel az ő előadása nem függ össze.

— Elhangzottam az elhangzott előadásokat — mondta a főispán — de kérem, méltóztassék csak a függőkölcsönhöz hozzászólni. (Általános helyeslés.)

Török Gábor ezután nemsokára befejezi beszédét és helyet foglal.

Dr. **Hadházy** Zsigmond főispán: Kiván még valaki a tárgyhoz szólani?

Közbeszólás: Elég volt!

A közgyülés a javaslatot elfogadta.

Egyéb ügyek.

Egyhangulag elfogadta a közgyülés dr Balla Bertalan tanácsnok által előterjesztett 1930 évi közuti költségelőirányzatot. A kiadás 482 ezer, a bevétel 483 ezer pengő, 10 százalékos utadókivetéssel.

Csernátony Irén zenetanárnő magasabb fizetési osztályba való előléptetésére vonatkozó javaslatot a közgyülés egyhangulag elfogadta.

Utólag karácsonyi segélyt kapnak a nyugdijasok

Dr Vargha Elemér helyettes polgármester a városi nyugdijasok és kegydijas tisztviselők, alkalmazottak és ezek özvegyei és árvái részére adandó karácsonyi segély tárgyában tett javaslatot és inditványozta, hogy **a közgyülés szavazza meg a segélyt, még pedig a december 1-én esedékes törzsnyugdij illetőleg kegydij 50 százalékát.**

Egyhangulag elfogadták.

Több kisebb ügy letárgyalása után áttértek az interpellációk és önálló inditványt tárgyalására.

Önálló inditvány a Társadalombiztositó önkormányzata ügyében.

Dr **Vargha** Elemér h.-polgármester terjesztette elő Gombossy Zoltán önálló inditványát arra vonatkozólag, hogy intézzen a közgyülés feliratot a népjóléti miniszterhez a Társadalombiztositó önkormányzata megalakitásának megsürgetése iránt.

Dr Hadházy Zsigmond főispán a törvény értelmében előbb azt a kérdést tette fel szavazásra, kivánn-e a közgyülés foglalkozni az önálló inditvánnyal, vagy nem?

A közgyülés igennel szavazott, mire dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes előterjesztette azt a javaslatot, hogy a közgyülés az önálló inditvány értelmében feliratot intézzen a népjóléti miniszterhez.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Interpelláció a „DEBRECZEN" választási cikke ügyében

Szociálisták a sajtószabadság ellen.

Következett Török Gábor interpellációja a Debreczen november 1-i számában megjelent cikke tárgyában.

Török Gábor hosszabb beszédet tartott, amelyet igen gyakran szakitottak meg közbeszólások. — Igy kezdte:

— 1919-ben, 1918-ban..

Közbeszólás: Arról ne beszéljen. (Nagy zaj.)

Török Gábor aztán arról beszél, hogy a háboru után a szomszédos államok jó szomszédi viszonyt kinálgattak.

Közbeszólások: Adják vissza a határt!

Török Gábor: Ugyanilyen választási háboru volt Debrecenben, melynek során a lap a tiz esztendős multat hánytorgatta fel és kipellengérezett bennünket. Pedig mi becsületes embereknek érezzük magunkat **és becsületesek voltunk abban az időben, azokban a lelkiválságos időkben, amikor intelligens emberek is megfeledkeztek magukról. — Pedig volt az ellenpártban olyan ur, aki 5400 pengőket kinált, amivel felizgatták az egész ország kedélyét.**

Nagy zaj. Kiáltások: Ki volt az?

Török: Révi Nándor ur! Ötezernégyszáz pengőt hirdetett itt, a pódiumon!

Közbeszólás: Gyanusitás!

Török: Gyanusitás? (A közbeszóló felé): Nagyon humorosnak méltóztatik lenni.

Dr. **Hadházy** Zsigmond főispán: (Rácsönget Törökre): Távollevőket ne méltóztassék aposztrofálni...

Török (közbeszól): Engem is a távollétemben piszkoltak meg.

Hadházy főispán (erélyesen): Én akkor nem voltam ott! Kénytelen vagyok a közgyülés rendjére ügyelni, tehát nem türhetem el, **hogy a távollétükben sértsenek valakit.**

Török: Én nem tudom, hogy a Debreczen cimü lap nem azért bántott bennünket. hogy mik voltunk, hanem azért bántott bennünket, — hogy mik vagyunk ma.

Közbeszólás: Tévedés.

Török: Ha én ma az egységespárt tagja lennék, akkor jó fiu volnék!

Óriási zaj tör ki. Erélyes kiáltások hangzanak:

Nem áll! Nem áll!

Bakóczy Gábor: Az a baj, hogy maga itt volt. ebben a szobában, a mikor engem 12 pribék elhurcolt. — (Nagy zaj.)

Török: Én elmentem a háboruba, mert muszáj volt mennem. Háboruellenes vagyok, de azért elmentem, én, a szenny, a mocsok, a rovottmultu; elmentem oda is és ugy teljesitettem kötelességemet, mint minden honpolgár.

Majd ismét a lapról beszél és igy folytatja:

— Nem lehet igy támadni becsületes embereket és nem lehet aztán utólag felkinálni a jó szomszédi viszonyt.

Közbeszólás: Mi nem felelünk a Debreczenért.

Török: Arról is szó van, hogy készitettek itt ellene egy másik cikket, melyben vörös bitang, vörös csavargó, akasztófáravaló csirkefogó volt a legenyhébb kifejezés. Nem tudom, ki volt olyan derék, jóravaló ember, aki megakadályozta, hogy ez a cikk napvilágot lásson. (Erről a cikkről egyáltalán nem tudunk. Szerk.) Azt kérdezem, miért nem akadályozták meg a másik cikket is? Mi haszna volt ennek, hogy 10—11 év mulva még mindig ebből élősködjenek „kevés magyarok", — mint Kun Béla őméltósága mondotta. Kevés magyarok? Inkább Berzsenyi szavaira hivatkozom: Romlásnak indult hajdan erős magyar.

Nagy zaj támad ismét Török szavaira.

Török ezután azt teszi szóvá, hogy az nem volt baj, hogy a lap azt irta róla. hogy direktóriumi tag volt, — ezt nem is tagadja, hanem mellé sorakoztatott még kilenc embert, akik pedig nem voltak direktóriumi tagok. Ennek aztán az a szomoru következménye lett, hogy december hó 1-ével felmondtak Gyáni József vejének és fiának, pedig ez a Gyáni József szerencsétlen, jóravaló munkás ember, aki a légynek sem bir ártani. Gyáni két fia a dandárparancsnokságon, az irodában volt alkalmazva; december 1-én mind a kettőt elbocsátották, hat havi, illetve egy évi végkielégitéssel. Ezzel két család megy tönkre; ezért arra kéri a polgármestert, járjanak közben, hogy ezt a két embert vegyék vissza állásukba. A parancsnokuk egyébként is elismerte, hogy minden tekintetben kitünő emberek, akikről szó van.

Közben a felszólalásra szánt idő letelt. Dr Hadházy Zsigmond főispán (csenget): Letelt a 15 perc!

Török: Kérek még 5 percet.

Hadházy főispán (a közgyüléshez): Méltóztatnak hozzájárulni?

Az engedélyt a közgyülés megadja mire Török folytatja beszédét és a munkás öntudatról szól.

Török végül felolvassa interpellációját, amelyre Vásáry István polgármester azonnal válaszol.

Dr Vásáry István polgármester válasza

— Az interpelláló bizottsági tag ur — mondotta — és a törvényhatóság minden tagja nagyon jól tudja azt, hogy nincs olyan rendelkezés, melynek értelmében a sajtótermékek előzetes bemutatási kötelezettség alá esnének. Különösen nincs olyan rendelkezés, melynek értelmébe ezek a sajtótermékek a közigazgatási hatóságnak előzetes engedélye alá esnének. Vannak olyan rendelkezések, melyek bizonyos esetekben előirják a közigazgatási hatóságnak bizonyos sajtótermékeknek a bemutatását és ezeknek a sajtótermékeknek bemutatási kötelezettsége megtartásához kénytelen vagyok ragaszkodni és minden egyes esetben, amikor tudomásomra jut, hogy ilyen bemutatandó sajtótermékeket nem mutattak be, megfelelő eljárás folyamatba tétele iránt törvényes hatáskörömben a zintézkedés megtételét köteleségemnek tartom.

De épp ugy nem vagyok kapható arra, hogy én előzetes sajtócenzurát gyakoroljak bármiféle ügyben akkor, amikor ez törvényesen szabályozva nincs.

Annyival kevésbé, mert ha arról a kérdésről volna szó, hogy ilyen irányban törvényes rendelkezés tétessék-e vagy sem és ezzel a kérdéssel a törvényhatóság itt foglalkoznék törvényben gyökerező jog alapján,

nem habozom kijelenteni azt, hogy a legélesebben foglalnék ellene állást. (Helyeslés. zajos taps) és megvagyok győződve, hogy ugyanerre az álláspontra helyezkednék a törvényhatóság is.

— Ha vannak olyan idők egy nemzet életében, amelyek talán átmenetileg nagy nemzeti veszélyek elhárítása érdekében ilyen rendkivüli intézkedéseket szükségessé tennének, azok nem is törvények utján történnek, hanem más olyan átmenetileg törvényes szabályokkal amelyek hatályonkivül helyezése sokkal könnyebben történhetik, mint egy törvény hatályon kivül helyezése.

— Amikor a bizottsági tag urnak mindezt nagyon jól kell tudnia, azt hiszem, méltóztatik megelégedve lenni és kérem méltóztassék tudomásul venni azt a válaszomat,

hogy nekem nem áll módomban semmiféle cikket, amely a napisajtóban megjelenésre van szánva, semmiféle formában felülvizsgálni, még kevésbé áll hatáskörömben, hogy megjelenése, vagy meg nem jelenése iránt intézkedjem.

Ha valamikor olyan dologról értesültem, mely nem tartozik ugyan hatáskörömbe, de a közjót és közérdeket nem szolgálja, minden egyes esetben mindenféle vonatkozásban, mint ahogy jeleztem és mint ahogy cselekményeimben sokszor megmutattam, a béke érdekében kötelezettnek érezném magam, hogy közbenjárjak. De ha az ilyen közbenjárások eredménnyel nem járnának, sajnálnám,

azonban semmi körülmények között engemet törvények alapján meg nem illető jogok gyakorlására és cselekmények foganatositására nem lennék hajlandó.

A közgyülés dr Vásáry István polgármester válaszát tudomásul vette.

Weinstock Henrik
butorüzletében
elsőrangu
nűbutorok
kaphatók
Miklós ucca 2. szám.
Előnyös feltételekkel.

A munkanélküliek ügyében

Ugyancsak *Török* Gábor terjesztett elő interpellációt a munkanélküliek ügyében. Az indokolásban a többek között ezeket mondta:

— Az volna a felszólalásom célja, hogy ne bizottságokat alakítsunk, hanem mindenki segítsen, ahogy tud. Segítve is volt, kitaláltak itt valami erdei munkát. (Nagy zaj.)

Azt állítja, hogy kint járt a fakitermelésnél s találkozott olyan emberrel, aki mezitelen volt. Háromheti keresménye egy pengő 15 fillér.

Zajos közbeszólások: *Nem lehet, nem lehet!*

Török: Jótékonykodni ke'l.

Közbeszólás: Miért nem segítik önök?

Török: 4 és fél millió pengőt fizetünk ki.

Közbeszólás: De mennyit vesznek be?

Végül a közmunkákat sürgeti, kijelenti, nem hiszi, hogy lustaságból vagy hozzá nem értésből, de a tavaszra nem volt megkezdhető a közmunka.

Vásáry (erélyes hangon): Azért, mert nem volt jóvá hagyva! Ne tessék itt állandóan gyanusítgatni.

A polgármester válasza.

— Ugy látszik — mondta a polgármester Török felé fordulva —, hogy a bizottsági tag ur elfelejt utána érdeklődni bizonyos dolgoknak és elfelejt bizonyos dolgokat, melyeknek részese volt. Elfelejti a bizottsági tag ur, hogy amikor én Pesten jártam a munkaalkalmak biztosítása ügyében, este 10 órakor érkeztem meg s másnap délutánra már összehivtuk a bizottságot, tehát elég gyorsan ment az intézkedés.

Nem hoztunk itt egyetlen határozatot sem anélkül, hogy a bizottsági tag urat meg ne kérdeztem volna, van-e kifogása ellene, vagy jó lesz-e igy, hozzá méltóztatik-e járulni?

Tehát minden a bizottsági tag ur tudtával történt. Megmondottam, azt akarjuk, hogy intézkedés tétessék, olyan határozat hozassék, amelynek nyomán mindenki meg fogja kapni azt a minimális összeget, amely becsületes és jószándéku munkája eredményeként (zajos taps) megélhetését biztosítja.

— Ez a beállítás kissé furcsán tünteti fel a dolgot.

A bizottsági tag ur nem említette fel, hogy vannak emberek a fakitermelők között, akik elég jól keresnek becsületes munkával.

A polgármester ezután adatokat sorol fel, mely szerint 33 ember napi két pengő 79 fillért, másik 9 ember napi 1 pengő 62 fillért, 12 ember rőzse nélkül, melyet a város 1 pengő 20 fillérért vesz át, 92 fillért keresett naponta. Igaz, dolgozott 10 ember a munkaidő tetszés szerinti kihasználásával és szorgalom nélkül s napi 60 fillért kerestek csak. *A bizottsági tag urnak tehát nem általánositani kellett volna, hanem ezeket mint elitélendő kivételeket kellett volna felhoznt.*

— Ne méltóztassék azt hinni, hogy a nyomorusággal szemben nincs érzésem, de méltóztassék elhinni, hogy a mindenáron munkanélkül való megélhetést elősegiteni hajlandó nem vagyok. (Helyeslés, taps.)

Méltóztatik azt is tudni, hogy világosan megmondtam, hogy akik odaadó munka mellett, miután nem értik az a mesterséget, nem tudják a létminimumot megkeresni, keresetüket meg kell pótolni. Most is 25—30 százalékkal magasabb munkabért fizetünk, mint más munkásoknak.

— Méltóztatik azt is tudni, hogy akik testifogyatékosságuk miatt nem tudnak dolgozni, az anyákat és gyermekeket szintén ellátjuk.

Vásáry ezután az interpelláció második részével foglalkozott, mely arra vonatkozik, hogy milyen gondoskodás történik munkaalkalmak létesítésére a jövőben.

Még 1929 áprilisában elhatározta a közgyülés az uj városháza felépitését. Uj lakásokat nem lehet épiteni, mert az eddigiekre is nehéz bérlőt kapni. A vásárcsarnokot nem épithetik fel, mert háromszoros helypénzt kellene szedni.

Különböző közmunkákat sorol fel, melyek összesen 8 millió pengőben vannak előirányozva. Ezeket a munkákat amint a kormányhatósági jóváhagyás meg lesz és az idő engedi, végrehajtják.

AZ interpellálási jog körül.

Hegymegi Kiss Pál a tanácskozási rendhez szól, miután az elnöklő főispán az első interpelláció alkalmával nem engedte, hogy az interpelláló másodszor is felszólaljon. A közgyülés által 31-én elfogadott ügyrend szerint az interpelláló másodszor is felszólalhat.

Dr *Hadházy* Zsigmond főispán: Az a közgyülési határozat ugyan még nincs jóváhagyva, de ha a közgyülés azt kívánja, hogy a szabályrendeletet már a jóváhagyás előtt alkalmazzuk, magam részéről nem emelek kifogást ellene.

A főispán ilyenformán meg is engedte, hogy a polgármester válasza Török Gábor ismét felszólaljon, aki élt is ezzel a jogával.

A közgyülés egyébként dr Vásáry polgármester válaszát tudomásul vette.

Nagy Lajos interpellációja.

Dr Hadházy Zsigmond főispán 5 perc szünetet rendelt el, majd sor került *Nagy* Lajos interpellációjának előterjesztésére.

Nagy Lajos intervenciót kért a HÉV alkalmazottak fizetésemelése és szolgálati idejük megjavitása érdekében.

Dr Vásáry István polgármester azonnal válaszolt az interpelációra, kijelentette, hogy a HÉV igazgatóságába delegáltaknak nincs beleszólásuk a HÉV ügyeibe abban a tekintetben, hogy milyen fizetést és milyen szolgálati rendet állapitanak meg. Ha tehát panaszuk van, azt csak a törvényes szervek előtt kell elmondaniuk.

A közgyülés a választ tudomásul vette.

A szakszervezetek körül.

Labancz András azért interpellált, hogy miért tüntette fel a polgármester a munkanélküli küldöttség előtt a szakszervezeteket ugy, hogy azok semmiféle előnyt nem biztositanak és a befizetett fillérek minden ellenérték nélkül elvesznek.

Labancz is hosszu beszédben indokolta meg az interpelációját, mely sok helyen igen zajos jelenetekre adott alkalmat, mert a szakszervezetek működését és hivatását rajzolta meg.

— A szakszervezetek célja, hogy megrövidítsék a munkaidőt, kulturális nevelést nyujtsanak a munkásoknak...

Dr *Nagy* István: Forradalmakat csináljon!

A szociálisták között nagy zajtör ki.

Labancz András: A munkások közül a nyomdászok szakszervezetébe fizetni kell minden embernek évenként 320 pengőt, de ezzel szemben igen jelentékeny segélyeket folyósitanak.

Végül azt kérdezi a polgármestertől, milyen érzület vezérelte őt abban a pillanatban, mikor a munkanélkülieknek a szakszervezetekről diffamálólag nyilatkozott.

Vásáry polgármester védi a vélemény-szabadságot

Dr Vásáry István polgármester nyomban válaszolt az interpellációra:

— **Az urak elkülönitik magukat, mint a szabadság emberei — mondotta — és én többek között a reakció embereként kezeltetem. Én azonban nem merném megtenni azt, hogy megkérdezzem az urak közül valakitől, hogy az egyéni véleménye miért van igy és miért nem amugy** és mint törvényhatósági bizottsági tag, interpelláció keretében felelősségre vonjam azt, akinek más a véleménye. (Ugy van, zajos taps.)

— Mélyen tisztelt bizottsági tag ur nem azért interpellált, hogy megtanitson arra, mit csinálnak a szakszervezetek, hanem azért hogy próbálják a törvényhatósági bizottsági tagok a felelősséget éreztetni velem, mint a törvényhatóság tisztviselőjével szemben

— Hát az én egyéni véleményem addig, amig az én egyéni véleményem törvényekbe nem ütközik, az én magán cselekményeimért, amig azok törvénybe nem ütköznek, sem a törvényhatóságnak, se a szakszervezetnek felelősséggel, magyarázattal nem tartozom.

— De megint azt mondom, hogy két vége van minden botnak.

Török Gábor: Kikapunk vele.

Dr **Vásáry** István polgármester: Azt elméltóztatott mondani, hogy én milyen kijelentést tettem a munkanélküli küldöttségnek. De miért nem tetszett elmondani azt is, hogy mit mondtak nekem, amikor odajöttek? (Halljuk, halljuk!). A legkihivóbb módon emlékezett meg a társadalom más rétegeinek áldozatkészségéről az illető munkanélküli ur, aki nem is akart soha munkát magának.

Vásáry polgármester ezután arra mutatott rá, hogy a szakszervezetbe befizetett dijnak egyhatod része az a teher, amelyet összes adókban fizetnek a munkások a közületeknek. Mégis a szakszervezetek nem adnak hatszor annyit a munkásoknak, mint amennyit kap nak a közületektől.

— Az uraknak — mondotta aztán Vásáry István polgármester a szocialisták felé fordulva — nem elég a gondolat szabadság, sajtószabadság és más irányu szabadság. Lehet. **Egyet azonban tessék elismerni, hogy nekem is legyen véleményszabadságom. Én is formálhassak egyéni véleményt, és én is megmondhassam az egyéni véleményemet.** (Zajos taps.) **Amig én tiszteletben tartom az urak egyéni véleményét és ezért nem vonom felelősségre, ugy az én egyéni véleményem jóhiszemüségében ne méltóztassanak kételkedni és ne méltóztassanak engem ez előtt a fórum előtt ebben a minőségemben, amihez nincs törvényes alapjuk — felelősségre vonni.** (Zugó taps.)

Labancz viszonválasza után a közgyülés a polgármester válaszát — melyben visszautasitotta Labancznak azt a hamis beállitását, mintha a polgármester nem értékelné kellőleg a munkásságot és különbséget tenne munkás és más polgárok között — tudomásul vette.

Gombossy interpellációja.

A következő interpellációt Gombossy Zoltán terjesztette elő, aki a Társadalombiztositó Intézet belső ügyeivel foglalkozott. Olyan vádakat hangoztatott, hogy az elnöklő főispán félbeszakította:

— Figyelmeztetem a bizottsági tagurat, hogy a **törvényhatósági bizottsági tagoknak nincs immunitásuk. — Ezekért a vádakért esetleg felelősségre is vonhatják a Társadalombiztositó részéről, esetleg kellemetlenségben lehet része.**

Dr. **Vásáry István** polgármester röviden válaszolt az interpellációra, melynek az volt a lényege, hogy ha valaki beteg, az orvoshoz menjen, ne a szabóhoz, vagy asztaloshoz, tehát ha valakinek a Társadalombiztositó ellen panasza van, ne a törvényhatósági bizottságban adja elő azokat, amely testületnek semmi köze az intézethez, hanem illetékes helyen juttassa kifejezésre panaszait.

A közgyűlés a polgármester válaszát tudomásul vette.

Egyébb interpellációk.

Hartl Sándor a játszóterek ügyében terjesztett elő interpellációt, — melyre **Vásáry István** polgármester azt a választ adta, hogy az Árpádtéri gyermekjátszóteret a népjóléti hivatal kivánságára előbb befásitották, mert amig árnyékot nem tudnak biztositani, addig játszóteret létesiteni nem lehet.

A választ tudomásul vették.

Lévai Imre a sorompódíjak elengedése ügyében interpellált.

Dr. **Vásáry István** polgármester megnyugtató választ adott, mely szerint minden sorompón, az azon kivül lakó fuvarosok s autótaxisok naponta kétszer, tehát reggel és ebéd után bejöhetnek a városba anélkül, hogy azért sorompódíjat kellene fizetniök.

A választ a közgyűlés tudomásul vette.

Gombossy Zoltán a HÉV nagyerdei körvasutja ügyében interpellált. Dr. Vásáry István polgármester kijelentette válaszában, hogy miután ő a válaszadásban nem tévedhet a számadatokban, mint ahogy téved az interpelláló, ezért az érdemi választ a legközelebbi közgyűlésen adja meg.

A közgyűlés ezzel negyedkilenc óra után néhány perccel véget ért.

A csapókerti átjárónál ismét elgázolt a vonat egy embert

Az uj-esztendő első napján ismét véres vonatelgázolás szinhelye volt a hirhedt csapókerti vasuti vonal. — Prazánszki Lajos 46 éves szobafestő segéd éjszaka 11 órakor eddig még megfoghatatlan módon a Nyiregyháza felől Debrecenbe jövő vonat alá került. A hatalmas mozdony valósággal maga alá gyürte a szerencsétlen embert, aki rendkivül sulyos sérüléseket szenvedett. A mozdony összezuzta és hat oldalbordája el is tört.

A járó-kelők akadtak rá a szerencsétlen emberre, aki vérbefagyva, eszméletlenül feküdt a sinek mentén. Értesitették a mentőket, akik a szerencsétlenül járt embert kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Kihallgatni nem lehetett, mert eszmélétét eddig nem nyerte vissza. Állapota életveszélyes.

Jóváhagyta a rendőrkerület Kostelitz Géza büntetését

Nemrégiben részletesen megirta a „Debreczen", hogy a rendőrség kihágási birósága 40 napi elzárásra és 20 pengő pénzbüntetésre itélte Kostelitz Géza munkanélküli volt hirlapárust és bőrkereskedő segédet, aki a szükségmunkába menő munkanélkülieket izgatta. Az itélet ellen ugy Kostelitz Géza, mint a védője, dr Fényes Endre felebbezést jelentett be, amelyet tegnap tárgyalt a debreceni rendőrkerület, mint másodfoku hatóság, amely a kihágási bíróság itéletét jóváhagyta. — Az itéletben ugy a védő, mint Kostelitz Géza megnyugodtak és igy az jogerőssé vált.

A tolvajt ládába szegezve szállitották a raktárba

Furfangos tolvaj trükk. — A tolvaj barátnője szegezte a ládába szeretőjét.

Budapestről jelentik: A budapesti tábla Harmath tanácsa érdekes ügyet tárgyalt. A fővádlott, Malonyai István szökésben van és igy több rendbeli lopással vádolt büntársai fölött ítélkezhetett csupán a bíróság. Malonyai ugyanis Fischer Pál budapesti magánhivatalnokkal és Kertész Andor kereskedősegéddel, valamint az egyik kiskoru barátnőjével együtt számos vakmerő lopást követett el a fővárosban. Amikor a lopások kiderültek, Malonyai külföldre szökött és igy a büntető törvényszék büntársai közül Frischer Pált öt rendbeli lopás büntettében, Kertész Andort négy rendbeli lopás büntettében és egy rendbeli lopás büntettének kisérletében, a fiatalkoru leányt pedig két rendbeli lopás vétségében mondotta ki bünösnek.

A fiatalkoru leány a Schmidt Miksa butorgyáros kárára elkövetett lopásokban segédkezett. Malonyai ugyanis rávette barátnőjét, hogy szegezze be egy nagy ládába a ládát a leány elraktározta Schmidt Miksánál, Malonyai az éj leple alatt a ládából kimászott, valósággal kifosztotta a raktárhelyiséget, majd a leány — a kapott utasításhoz híven — néhány nap mu'va kiváltotta a faládát. Ezt a trükköt Malonyai és barátnője megismételték és ekkor vesztettek rajta a turpisságon.

A büntető törvényszék mindezekért Fischer Pált kétévi fegyházra, Kertész Andort háromévi fegyházra, a fiatal nőt pedig egyévi javitóintézeti próbanevelésre itélte. A vádlottak nagy részt tagadták a főtárgyaláson a terhükre rótt büncselekmények elkövetését, egyedül Malonyai barátnője vallotta be és ismerte el bünösségét. A leány sirva mondotta el, hogy Malonyai István még tizenhatéves korában elcsábította, rávette, hogy szökjék meg a szü'öi házból, barátjához költözött, aki valóságos hipnotikus befolyása alatt tartotta. Mindent Malonyai parancsára végzett.

A tábla Harmath tanácsa most tartott másodfoku főtárgyalást az érdekes ügyben. A tábla Fischer Pált a terhére rótt büncselekményekért két és félévi, Kertész Andort pedig három és félévi fegyházra itélte.

A MUNKANÉLKÜLISÉG KÉRDÉSE KAPOSVÁROTT.

Kaposvár, december 30. Ma délelőtt a munkanélküliek küldöttsége felkereste dr. Vétek György polgármestert, aki kijelentette, hogy Kaposvárott megszünteti a munkanélküliséget és ecélból a város rendkivüli közgyülése elé százezer pengős kölcsön felvétele iránti javaslatot terjeszt. Ebből az összegből már januárhó hetedikén nagyobb közmunkákat kezdenek meg.

ROMÁNIA VEZET A VASUTI SZERENCSÉTLENSÉGEK TERÉN.

Bukarest, dec. 30. A Lupta statisztikai kimutatást állitott össze a romániai vasúti szerencsétlenségekről. Eszerint **1929-ben Románia területén összesen 325 vonat összeütközés történt, ezenkivül volt 15555 kisiklás és 1895 kisebb vasúti baleset. A román államvasútak anyagi kára e balesetek következtében legalább százmillió lej. Egy év alatt a vasút több mint ötszáz embert ölt meg.**

DÖNTÉS EGY SZAKPÁLYÁZAT FÖLÖTT.

Budapest, jan. 2. A földmivelésügyi miniszter a rétek és legelők trágyázását ismertető munkára pályázatot hirdetett. Erre 5 pályamü érkezett be. Bizottsági döntés alapján az első dijat Surányi János és Villax Ödön kisérletügyi adjunktusok, a második dijat Soti István gazdasági akadémiai gyakornoknak, a harmadik dijat Piukovich József dr tiszteletbeli főszolgabirónak itélték oda.

A HADIKÖLCSÖN KÁROSULTAK KIVÁNSÁGAI.

Budapest, jan. 2. Az Országos Hadikölcsön párt elnöksége felterjesztést készitett a népjóléti miniszterhez, melyben felsorolja a hadikölcsön tulajdonos társadalom sérelmeit, felhivta a miniszter figyelmét ezekre és előterjesztette a sérelmek orvoslására szükséges megfelelő intézkedések alkalmas módozatait. E felterjesztést az egyesület elnöksége küldöttségileg adta át a népjóléti miniszter képviseletében dr Papp Géza államtitkárnak, akinek a küldöttség szóban is előterjesztette a hadikölcsön kérdés végleges megoldására irányuló kérelmet. A küldöttség arra kéri a népjóléti minisztert, hogy a segélyezés határát a mai megélhetési viszonyoknak megfelelően emelje fel, továbbá, hogy *az eddigi segélyezés helyett a jegyzett összegek 3 százalékának megfelelő segély folyósitassék és végül, hogy ezen segély 5 ezer aranykoronánál kisebb ősjegyzőre is kiterjesztessék.*

Az államtitkár meghallgatta az előadott egyes kirivó panaszokat és megigérteazoknak orvoslását. Megigérte továbbá, hogy az előterjesztést dr Vass József népjóléti miniszternek előterjeszti, de felhivta a küldöttséget, hogy ezen kérelmét a pénzügyminiszterhez is terjessze fel.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Január 3, péntek: **Tizennyolcévesek.** Kezdete 8 órakor. Szigoruan csak felnőtteknek.

Január 4, szombat: **Tizennyolcévesek.** Kezdete 8 órakor. Szigoruan csak felnőtteknek!

Január 5, vasárnap délután: **Tommy és Társa.**

Január 5, vasárnap este: **Mit susog a fehér akác?**

Január 6, hétfő délután: **Tommy és Társa.**

Január 6, hétfő este: **Vakablak.** A bérlet 14.

Január 7, kedd: **Pompadour.** Operett repriz. B bérlet 14.

Január 8, szerda délután 3 órakor: **Bőregér.** Ifjusági előadás.

Január 8, szerda este: **Pompadour.** C bérlet 14.

Január 9, csütörtök délután 3 órakor: **Bőregér.** Zónaelőadás.

Január 9, csütörtök este: **Pompadour.** D bérlet 14.

A szinházi iroda hirei.

Ma és holnap este **8 órai kezdettel,** szigoruan csak felnőtteknek, Lakatos László végtelenül mulatságos vigjátékát, a

TIZENNYOLCÉVESEK

cimüt ismétli meg a szinház, a már ismert, kitünő szereposztásban. — A rendkivül érdekes témáju, pár nappal ezelőtt bemutatott vigjáték oly nagy sikert aratott, hogy a prózai együttes tehetséges fiataljainak ezidei legkiválóbb produkciójának minősitette a sajtó és közönség egyaránt. A szinház igazgatósága ezuton is felkéri a nagyérdemü szülőket, hogy serdülő gyermekeiket a Tizennyolcévesek előadására ne hozzák el. A mai és holnapi előadás kivételesen **8 órakor kezdődik.**

Vasárnap délután és hétfőn, Vizkereszt ünnepének délutánján először kerül szinre, mérsékelt helyárakkal, a rendkivül sikerü

TOMMY ÉS TÁRSA

vidám ugy nagyszerü szövegénél és muzsikájánál, valamint Ferenczy, Tihanyi, Fáskerthy, Szücs és Misoga pompás játéka révén a szezon legnépszerübb operettelőadásai közé tartozik.

Vasárnap este a rég nem látott

MIT SUSOG A FEHÉR AKÁC?

operett, hétfőn este pedig Boros Elemér kiváló alkotása, a

VAKABLAK

kerül szinre. A vasárnapi előadás bérletben, a hétfői előadás A bérletben lesz megtartva. A szinház igazgatósága tisztelettel felkéri a havi bérlőket, hogy bérleteik megujitásáról gondoskodni sziveskedjenek.

KISS FERENC VENDÉGJÁTÉKA.

Kétségkivül az ország legnépszerübb müvészei közé tartozik Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Szinház férfistarja, aki a Csokonai szinházban január hó 13, 14, 15 és 16-án, négy este fog vendégszerepelni. Kiss Ferenc mostani vendégjátéka alkalmából olyan darabokat választott, melyeknek főszerepei a legtágabb teret nyujtják arra, hogy páratlanul magasfoku emberábrázoló müvészetét bemutathassa. Két este a Taifunban, Lengyel Menyhért az öt világrész ugyszólván minden valamire való városában szinre került drámájában játsza el dr. Toceramo Nitobe szerepét, mig a másik két este Zola világhirü regényéből dramatizált „Pálinka" cimü darabjának grandguignolszerü alakitására alkalmat alkalmat adó férfi főszerepében fogja magasrendü müvészetével a közönséget megdöbbenteni. A Kiss Ferenc vendégestékre jegyek már előjegyezhetők a szinház jegypénztáránál.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

Ma fél 5, fél 7, fél 9-kor:

AZ UCCA ANGYALA.

Fox-dráma, 14 felv. Főszereplői: Janet Gaynor és Charles Farrel.

VAGABUND HERCEGNŐ.

UFA vigjáték, a főszerepben Lilian Harvey.

KÜLFÖLDI HIRADÓ.

Pénztár: délelőtt 11-től, délután előadás előtt egy órával.

Mozgószinházak müsorai.

Apolló.

Péntektől vasárnapig.
Január 3-tól 5-ig.
Liane Haid világfilmje:
ÁRULÁS TRIPOLISZBAN.
(S. O. S.)
Keleti szerelmi kalandok, 10 felv.
Főszereplők:
Alfons Fryland, Gina Manés és André Nox.
Kisérők:
Jaj a Ferkó és A veszély, boh.

Vigszinház:

Péntektől vasárnapig.
Január 3-tól 5-ig.
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
Petrovich Szvetiszláv és Eszterházy Ágnes együttes világfilmje:
A CÁRNŐ S A GÁRDAHADNAGY
(Császári szerelmek.)
Orosz dráma, a cár ragyogó udvarából, 10 felvonásban.
Kisérők:
Paramount világhiradó: Sicc és a weekend és Kisértetek, bohózatok.
Jönnek, hétfőtől, **Vigszinházban:** Zola Emil halhatatlan regénye után: Termékenység. (La Centrale Cienematographique et de l' Ecran d' Art milliós filmje) 10 felvonásban. Főszereplők: Andrée Lafayette, Gabriel Gabrio. Megelőzi: Az óriások. (Tanulságos történet.) Willian Boyd, Alan Hale és Jaqueline Logan. **Apollóban:** A Matterhorn vértanui. (A fellegek királya.) A természet harca az emberrel. 8 felvonásban. Főszereplők: Marcella Albani Louis Trenker. Megelőzi: A vadnyugati olimpiász. (Cowboy történet. Főszereplők: Ken Maynard, Gladys M. Connel és James Bradbury.

PETROVICS SZVETIZLÁV S ESZTERHÁZY ÁGNES EGYÜTTES VILÁGFILMJE A VIGSZINHÁZBAN.

A rövid idő alatt szép karriert befutott *Vajda* Lászlónak egy igen sikerült munkáját, „A cárnő és a gárdahadnagy" c. tizfelvonásos filmregényt mutatta be a Vigszinház vasárnap az ujév első darabjaként.

A bemutatón általános tetszést kiváltó darab a cári udvar ragyogó pompájával az Embert: a husból, vérből való embert (a cárt, a cárnőt, a gárdahadnagyot, az udvarhölgyet) állitja elénk, akik épp olyan forrón dobogó, érző szivvel vannak megáldva; mint millió és millió más ember.

Meséje: A boldogtalan cárnő szerelmes lesz a délceg gárdahadnagyba, akinek nagy rajongója a főudvarmester leánya, Olga is. Az udvari intrikák hatása alatt a cár megparancsolja a gárdahadnagynak, hogy vegye feleségül a kis Olgát. A házasság hatalmi parancsszóra létre is jön, igazi célja a gárdahadnagynak a cárnőtől való elszakitása, de a kedves kis Olga boldog, mert erről semmit sem tud. Egy alkalommal azonban arról győződik meg, hogy férjét nem csupán a szolgálat vezeti a cárnőhöz. Ugyanezt a cár is megtudja, de leleplezésre Olga önfeláldozása folytán nem kerül sor. A gárdahadnagyot, aki időközben megtalálja önmagát, annyira meghatja feleségének ez a nagylelküsége, hogy szakit a cárnéval és visszatér hozzá, hogy a megbocsátás kiérdemlése után uj, boldog életet kezdjen.

A film női főszerepét *Eszterházy* Ágnes alakitja, azzal a nemesvéretü müvészettel, amelyet oly jól ismerünk már. Cárnéja finom, játéku hódító asszony.

A másik női főszerepet *Lillian* Ellis játsza. Amit Olga szerepében az a végtelenül bájos ki szőke teremtés nyujt, az minden dicséretet megérdemel.

A gárdahadnagy *Petrovich* Szvetiszláv. Fiatal, délceg, akin ugy áll az egyenruha, mintha csak ráöntötték volna. Játéka tökéletes, kiforrott, illuziót és teljes müélvezetet adó.

Kivüle a cár alakitója érdemel elismerést a férfiszereplők közül. *(bj)*

Békebeli szilveszter volt Debrecenben

Nagy forgalom, kitörő jókedv. — Ujév első napján nagy cigányinvázió.

Békebeli keretek között, pezsgő, s jókedv jegyében folyt le Debrecenben Szilveszter estéje. Mintha erre az egy napra mindenki elfelejtette volna búját, baját, mintha nem is lenne neház gazdasági helyzet, szomoru viszony, — az ó-év utolsó napján mindenki örült, vígadott és kacagva lépett be az újesztendőbe, gondolva, ugy is sok szomorúságban volt része az ó-évben és sok szomorúságban lesz része az újévben is bizonyára, — ezért azután mindenki vígadott, újévre virradóra.

A szilveszteri mulatságok fővárosi keretek között folytak le.

Az éttermek, kávéházak, mulatók mind tele, zsufolva, az asztalokat már előre lefoglalták és voltak olyan helyek is, ahol ülőhely már nem volt **és sokan állva álltak és úgy fogyasztottak, ittak és végül állva pezsgőztek.**

Eleinte csak boroztak inkább, de éjfél fele mind több és több pezsgő fogyott és többezer üveg pezsgő fogyott el Szilveszter éjjelén.

Vígságban, mókában sem volt hiány Ujdonságként hatott, hogy ó-év utolsó napján már az esti órákban élelmes árusok jelentek meg az uccákon **s léggömböket, papircsákókat árultak és a szilveszteri közönség így felszerelve vonult be az éttermekbe, s kávéházakba és így táncolt, szórakozott.**

Nagy volt a forgalom az újévi malacokban és kéményseprőkben is.

A sok sivitó malac sok derüs percet szerzett a közönségnek és boldog volt az is, aki a kéményseprőt megérinthette. Természetesen sok volt az álkéményseprő is, aki kimaszkirozta magát és meglehetős mellékkeresetre tett szert.

A közönség átlagban reggelig maradt fenn és még 8—9 órakor, sőt később is lehetett látni víg társaságot, amelynek tagjai még mindig nem akartak hazamenni és meglehetősen hangosan vigadtak a reggeliző, komoly emberek csodálkozására. Igen sok ittas embert lehetett látni, azonban most a rendőrök előzékenyen kezelték az ittasokat és elnézőbbek voltak, mint máskor.

Mint újdonság jelentkezett, hogy újév napján egész cigányinvázió volt Debrecenben, a környékbeli cigányok is bejöttek és házról-házra mentek. A babona szerint ugyanis a cigány is szerencsét hoz s most minden helyen szivesen fogadták a füstösöket, sőt még a koldusoknak is jobban ment újév napján.

A Szilveszter színes elevenségével sokban hasonlított a karneváli mulatságokhoz.

A szinház is zsufolásig volt a szilveszteri kaboré alkalmával és a szintársulat több tagja tekintélyes mellékkeresetre tett szert, némelyik nyolc-tiz helyen is fellépett, autóval vágtatott egyik helyről a másikra. A pendliző színészek és színésznők közül **Ferenczy Marien s Sugár Miska vitték a rekordot, ők léptek fel a legtöbb helyen és mindenütt nagy sikerük volt.**

Debrecen Szilveszter éjjelén minden baja, szomorusága ellenére vigadott, mulatott és kacagva, pezsgőzve ment át az uj esztendőbe.

A szilveszteri mulatozók jókedve nem ismert határt és kisebb-nagyobb rendzavarást és csendháborítást is elkövettek.

Erősebb és kellemetlen tréfacsinálók jártak a Homokkertben, — ahol egy társaság a szilveszteri mulatságnál szerzett borközi hangulatban az uccákon a kerítéseket döntötte ki. Volt olyan ucca, **ahol csaknem az összes kerítéseket kidöntötték és sok helyen még ma is ott fekszik a** kidönött kerités. A tréfacsinálók érzékeny kárt okoztak a háztulajdonosoknak. A nyomozás a feljelentések kapcsán megindult a tettesek kilétének megállapitására.

Debrecen sz. kir. város

tégla és cserép-gyárában

állandóan kapható chamotte tégla és tüzálló anyag.

Megrendelésre különböző tüzállóságú és minőségü chamotte árut és idomdarabot készitünk. Raktáron tartunk homlokzatépitő tégla-anyagokat

Klinker-téglát

a legváltozatosabb szinben, továbbá út és járdaburkoló KLINKER-követ és lapokat.
Kézi és gépi falitéglát, valamint gépi tetőfedőcserepet kitünő minőségben gyártunk.

Megrendelés a gyári irodában és a

Városi Takarék és Hitelintézetnél

eszközölhető. Telefon 3-51.

Szilveszter estéjén egy székkel agyonverte sógorát egy hencidai legény

Családi viszályból keletkezett a gyilkosság. — A gyilkos darabokra törte az áldozat koponyáját. — A vértelen kés gyanus szerepe. —

Borzalmas gyilkosság történt Szilveszter estéjén Hencida községben. K. *Horváth* Imre hencidai fiatal földmüves egy székkel agyonverte sógorát: *Koszorus* Gyulát. A páratlan bestialitással véghez vitt gyilkosság előzményei a következők:

Koszorus Gyula hencidai gazdálkodó 11 évvel ezelőtt nősült meg. Feleségül vette a falu egyik híres szép leányát: a fiatal K. Horváth Rózát. De a házasság nem volt boldog, a férj féltékeny természetü volt, az asszony is hírtelen kezü,

igy azután napirenden voltak közöttük az összetüzések.

A sok veszekedésnek az lett a vége, hogy az asszony elhagyta az urát és visszament a szülői házba. Pár hét mulva ugyan visszatért férjéhez, de a vihar csakhamar ujra kitört közöttük és erre az asszony ismét otthagyta az urát. Ez azután igy ment tiz éven keresztül, mely idő alatt

Koszorus Gyuláné többet volt odahaza, mint az ura házában.

December 21-én este ujra kipattant a veszekedés a házastársak között. Koszorus alaposan megverte feleségét, aki erre sirva pakkolta össze holmiját s hazament szüleihez.

Eljött a Szilveszter este. Koszorusné akkor is szüleinél volt még, anyjával, Imre öccsével és három leánytestvérével csöndesen dalolgatva tengerit hántottak. Ugy hat óra tájban egyszerre felpattant az ajtó. Megjelenése illuminált állapotban Koszorus Gyula állított be rajta.

— Hol az asszony? — kérdezte vérbenforgó szemekkel.

— Itt vagyok! — mondta felesége fel sem kelve a tengeri mellől.

— Gyere haza!

— Nem megyek! — hangzott a válasz.

Koszorus erre egy kést vett elő:

— *Ha nem jössz, még ma megforgatom benned ezt a kést!*

A jelenetnek eddig csöndes tanuja volt a 26 éves K. Horváth Imre. Mikor azonban látta, hogy az ittas ember kést fog nővérére,

hátulról rávetette magát és lefogta a karjait. A két férfi dulakodni kezdett és eközben kikerültek a pitvaron át az udvarra.

A verekedés itt folytatódott, mig egyszerre Koszorus valahogyan kiszabadította magát Horváth markaiból, szembefordult vele és a még mindig nála lévő késsel le akarta szurni.

Horváth látva a veszedelmet, felkapott egy ott heverő massziv széket és annak a lábával fejen sujtotta sógorát. Az egy pillanatra megszédült az ütéstől. Horváth felhasználta ezt a pillanatot: a székkel még egyszer fejenvágta ellenfelét, aki erre eszméletlenül esett össze. A fiatalember ekkor rávetette magát az elalélt emberre és vagy husz ütést mérve rá, szétroncsolta a koponyáját. A vértől valósággal megmámorosodott Horváth és szinte nem akarta abbahagyni a borzalmas vérfürdőt: hangosan pattogtak a koponyaszilánkok és patakokban ömlött a vér.

Végre is magáraeszmélt Horváth és abbahagyta a vérengzést.

Koszorus Gyula ekkor már hatalmas vértócsában holtan hevert az udvar közepén.

A csendőrök még azon éjszaka elfogták a gyilkost és kihallgatása után őrizetbe vették. Január elsején jelentették az esetet a debreceni kir. ügyészségnek, amely indítványozta a vizsgálat elrendelését. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró a vizsgálatot el is rendelte és dr Horváth Arthur törvényszéki orvos kíséretében még délelőtt kiutazott a helyszínre. Itt bevezették a helyszíni vizsgálatot. Az áldozat még ekkor ott hevert az udvaron nagy vértócsában. Borcolásai késő délután foganatositották, mikor megállapitást nyert, hogy

a gyilkos körülbelül husz ütést mérhetett sógorára és oly hatalmas erővel dolgozott, hogy ellenfele koponyáját darabokra törte.

Kihallgatta a vizsgálóbíró K. Horváth Imrét is, aki beismerő vallomást tett, csupán azzal védekezett, hogy *önvédelemből gyilkolt,* mert sógora le akarta szurni. Itt azonban van egy nagyon gyanus momentum. Nevezetesen az áldozat — mint már fentebb említettük — óriási vértócsában feküdt és nemcsak a ruhája volt véres, de vértől volt piszkos a gyilkos ruhája is, sőt a még messzebb fekvő tárgyakat is bespriccelte a szétfröcsenő vér. Ezzel szemben a kés, amelyet néhány lépéssel arrébb találtak meg az udvaron, *teljesen tiszta volt,* egyetlen egy vércseppet sem találtak rajta. Az a gyanu merülhet fel, hogy

a gyilkos hozzátartozói odacsempészték a kést, hogy ezzel támaszszák alá testvérük védekezését.

Ifj. K. Horváth Imrét a csendőrök tegnap beszállitották Debrecenbe. A délelőtt folyamán Preineszberger vizsgálóbíró ismételten kihallgatta, majd *ezután kihirdette előzetes letartóztatásáról szóló végzését.*

Hajdúvármegye január 15-ig választja meg az uj felsőházi tagot

Rövidesen ismét összehivják a vármegyei törvényhatósági bizottságot.

Emlékezetes, hogy annakidején Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának imponáló nagy többsége *Rásó* Istvánt választotta meg felsőházi tagjának. *Rásó* István ny. főispán Hajdúvármegye képviseletében többizben részt is vett a felsőház ülésein.

Az uj közigazgatási törvénnyel kapcsolatosan azonban a törvényhatósági felsőházi tagok megbizatása lejárt, illetve megszünt. Igy Rásó István felsőházi tagsága is tárgytalanná vált, bár mindenki meg volt győződve, hogy ha Rásót ismét megválaszthatják a felsőházba, akkor Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága feltétlenül őt választja meg ujból.

Az általános tisztujitáson a debreceni választás alkalmával azonban ő is indult és a vármegye nagy többsége őt választotta meg alispánnak. Ily módon az ő felsőházi tagsága már nem jöhet szóba.

A törvény szerint a törvényhatóságok 1930 január hó 15-ig tartoznak megválasztani az uj felsőházi tagot. Értesülésünk szerint dr *Hadházy* Zsigmond főispán a legközelebbi napokban összehivja a törvényhatósági bizottságot, hogy a felsőházi tagválasztást január közepéig megejthessék.

Arra vonatkozólag, hogy kiket fognak jelölni a felsőházi képviseletre, csak kombinációk vannak, de jelenleg még semmi bizonyosat nem lehet tudni.

Hajduhadházon január 7-én, Hajdunánáson pedig 8-án lesz az általános tisztujitás

Mindkét városban az eddigi tisztikart fogják megválasztani.

A karácsonyi ünnepek után, a mult év utolsó napjaiban zajlott le Hajduszoboszlón és Hajduböszörményben az általános tisztujitás. Hajduszoboszlón az ellenzék jelöltje, dr *Márton* Gábor került a polgármesteri székbe dr *Erdős* Kálmánnal szemben, aki öt szavazattal maradt le. Hajduböszörményben egy szavazattal a városi párt jelöltje, az eddigi polgármester, dr vitéz *Somossy* Béla lett ismét a polgármester.

Ebben a két nagy hajduvárosban a lakosság egyenes kérésére tartotta meg a tisztujitást *Rásó* István alispán. A másik két hajduvárosban, Hajduhadházon és Hajdunánáson januárra tervezték a tisztujitást. Eddig ugy volt, hogy Hajdunánáson január 4-én lesz a képviselőtestület közgyülése. Időközben azonban bizonyos akadályok jöttek közbe, amiért a közgyülést január 8-ára tüzte ki Rásó alispán. Hadházon január 7-én tartják meg a tisztujitást.

E két hajduvárosban minden valószinüség szerint simán fog lefolyni a választás. Itt ugyanis tulajdonképen nincs is ellenzék s a képviselőtestület előreláthatólag az eddigi polgármesterek és az eddigi tisztviselői kar ujból való megválasztása mellett foglal állást. Igy azután Hajdunánáson dr *Veszprémy* Zoltánt, Hajduhadházon pedig dr *Pénzes* Mihályt fogják polgármesternek megválasztani.

Ugy a hadházi, mint a nánási képviselőtestületi választáson *Rásó* István alispán fog elnökölni.

KISS BÉLA CIGÁNYPRIMÁS ARANY HANGFOGÓT KAPOTT SZILVESZTER ÉJJELÉN.

Kedves meglepetésben volt része Szilveszter estéjén Kiss Béla cigányprimásnak. Mint máskor, most is szórakoztatta a közönséget muzsikájával, nótáival. Éjféltájban az egyik asztaltól egy úrinő, újévi ajándékképpen, arany hangfogót küldött Kiss Bélának gyönyörü muzsikájáért. Az ajándékozó hölgy csak azt kérte, hogy játsza el Kiss Béla Farkas Imrének azt a dalát, **„Leteritem a subámat, kivül maradt a bubámat".**

Kiss Béla természetesen készséggel tett eleget a kérelemnek és felszerelve hegedüjére az ajándékképpen kapott arany hangfogót, el is játszotta érzéssel, szivvel a kivánt dalt.

Veszélyben
van az egész épület ha rossz a vizvezeték. Senkinek sem érdeke, hogy
a háza
kisebb hiba végett pusztuljon, tehát idejében telefonáljon
917-nek,
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezetékszerelőnek, ki azt nyomban rendbe hozatja.
Debrecen, Csapó-utca 3.

Autósok!
A január hó elsején életbe lépő miniszteri rendelet ér elmében előirt számlámpa világitós irányjelző visszapillantó tükör. —
Hütő-takaró, hólánc és autókályha legolcsóbban kaphatók.
Hungária üzemfelszerelési rt.
Hunyadi ucca 11. Telefon 9-87.

Valaki Valabol Végtelenül Várja az Ön arcképét. Készittessen egyet **Liener** műtermében **Csapó-u. 1.**

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január hó másodikán:

Nyugateurópában a ciklonos tevékenység újból megindult s a szárazföldre került légörvény déli mellékképződménye Középeurópában is érezteti hatását.

A felhős, részben ködös időjárás egyre tart, csapadék azonban csak jelentéktelen mennyiségben esett. A múlt alkalommal jelzett lehűlés bekövetkezett, az elmúlt éjjel ugyanis a legalacsonyabb hőmérséklet 3 C-vel volt a fagypont alatt, sőt ma egésznap sem emelkedett a fagypont fölé a hőmérséklet.

A hidegebb időjárás azonban csak átmeneti lesz, a tegnap délután fellépett élénk déli szél, már az előnyomuló ciklon előjele.

Időprognózis: **Borult, csapadékos idő várható élénk délnyugati áramlással és hőemelkedéssel.**

— **Debrecen sz. kir. város közművelődési Könyvtára,** (Déri múzeum), folyó évi január hó harmadikán, pénteken délelőtt nyilik meg. Nyitva délelőtt 10—1 óráig és délután 4—7-ig, hétköznapokon. Vasárnap délelőtt nyitva 10—12 óráig.

— **Ismeretterjesztő előadás a Függetlenségi Körben.** Folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Kovács József tímármester tart előadást a Függetlenségi Körben: „A temetkezési egyletek"-ről. Az előadásra minden érdeklődőt szívesen meghív és lát a vezetőség. Az előadásra belépőjegy nincs.

— **Hol nem lesz villamosáram?** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközlendő javítások miatt, folyó hó harmadikán és 4-én, pénteken és szombaton, a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel hat órától félhét óráig és délután egy órától két óráig: Magoss György-tér, Károly Ferenc József út, Simonyi út páros oldalán, Vimos császár körút, Ferenc József út, Komlóssy út, Poroszlai út. Reggel hat órától délután két óráig: Károly Ferenc József úton, a Dózsa uccától kifelé, Andrássy út, Ujkert, Vénkert, Böszörményi út külső vége, Csigekert. Mindkét napon egyformán.

Világítási Vállalat.

— **Magántisztviselők** szokásos összejöveteliket folyó hó negyedikén, szombaton este kilenc órakor tartják meg.

Vigalmibizottság.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Mikéc szombatján:** Pénteken este háromnegyed négy órakor. Szombaton reggel egynegyed nyolc órakor. Délelőtt féltizenegy órakor, délután három és este szombat kimenetele félót órakor. — A Kápolnás uccai templomban pénteken este Tannenbaum Dávid főkántor működik közre, az énekkarral. Szombaton reggel az ima félnyolc órakor kezdődik. — Hétköznapokon reggel félhét órakor és este négy óra tiz perckor.

Az Elnökség.

x **Külföldibélyeg újdonságok,** különlegességek és fényképészeti újdonságok, fényképalbumok, fényképezőgépek, — 27 Schneineres lemezek, s legújabb fényérzékeny filmek, fotoszakkönyvek kaphatók Springer József könyv-, papir- és fotoszak-üzletében.

— **„Magyar sors" című könyve,** — Szalacsy Rácz Imrének minden könyvkereskedésben kapható.

Véres verekedés a Külsővásártéren

Ittas emberek egy tégladarabbal bezuzták a társuk fejét.

A közelmult napok ünnepei alatt ugyancsak meggyült a rendőrség baja a verekedőkkel. A máskor nyugodt emberek az ünnepek alatt a fenekére néztek a borosüvegeknek és mámoros állapotban könnyen járt a bicska, meg a bot. — Uj-esztendő első napján a Széchenyi-utca végén zajlott le nagyobbarányu véres verekedés, a melynek csak több rendőr beavatkozása vetett véget.

A Külsővásártér 2. sz. alatt lévő korcsmában egy nagyobb társaság iszogatott, Dudás Ferenc, Török Antal, Szilágyi Sándor, Zakariás János, Lovas Károly és Kun József. A mulatságnak természetesen az lett a vége, hogy összeverekedtek, mire a korcsmából kituszkolták a verekedő embereket. A verekedés az utcán folytatódott, ahol az ittas emberek tégladarabokkal támadtak egymásra és az egyik tégladarab Kun Józsefet ugy fejen találta, hogy tiz centiméteres hasadás támadt a fején.

A nagy csatazajra előkerültek a rendőrök is, akik értesitették a mentőket, akik a sulyosan megsérült Kunt első segélyben részesitették, majd kiszállitották a klinikára. — A verekedő munkásokat előállitották a rendőrségre, ahol megindították ellenük az eljárást.

A vizsgálóbiró letartóztatott egy artistát, aki berugva mindig a legnagyobb urakat szidja

Franciaországban Poincaré, Spanyolországban Primo de Rivera, mig itten a kormányzó szidalmazása miatt indult meg ellene az eljárás.

A mult napokban Rakamaz községben hatalmas plakátok hirdették, hogy Meszrer József artista előadást rendez és azon eddig még soha nem látott dolgokat produkál. Bűvészmutatványokat végez, tüzet eszik és ehhez hasonló dolgokat művel.

Az előadásnak minden bizonnyal szép közönsége lett volna, ha egy váratlan körülmény következtében el nem marad az előadás. *Nevezetesen a kiváló artista az előadás napján délelőtt betért a korcsmába.* (Ugy látszik, hogy a tüzevést borivással akarta bevezetni.)

A korcsmában meglehetősen nagymennyiségü bort fogyasztott el és *ekkor illuminált állapotban reprodukálhatatlan kifejezésekkel illette a kormányzót.* A jelenlévők feljelentést tettek ellene, mire a csendőrök őrizetbe vették és beszá'itották a debreceni ügyészség fogházába.

A debreceni vizsgálóbiróságon dr *Csáky* János vizsgálóbirósegéd hallgatta ki. Meszrer József azzal védekezett, hogy neki egy sajátságos tulajdonsága van. *Nevezetesen, mikor berug, mindig a legnagyobb urakat szidja. Igy, mikor Franciaországban járt Poincarét, Spanyolországban Primo de Riverát szidalmazta és igy már természetes volt, hogy Magyarországon a kormányzót kezdi berugva emlegetni.*

Csáky vizsgálóbirósegéd a részeges artistát kihallgatása után letartóztatásba helyezte.

x **Vastagh Gyula képkiállitása** a városházán, szombaton reggel nyilik meg. A rendezési munkálatok már megkezdődtek, igy a futólagos áttekintés után már megállapithatjuk, hogy ismét egy nagyon nivós anyagban gyönyörködhetik művészetet kedvelő közönségünk.

— **Felkérem a Pénzügyi Tisztviselők Kuglizójának** választmányi tagjait, hogy folyó hó negyedikén, azaz szombaton este tartandó választmányi ülésén megjelenni szíveskedjenek. — Utánna disznótoros vacsora. Elnök.

— **Szilveszter az Iparoskörben.** — A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre sikerült szilveszteri estét rendezett az Iparoskör dísztermében. A zenekari nyitány után Nagy Béla mondott újévi köszöntőt, utána Liptay Miklós, „A szerelem őrültje" c. versét szavalta Liptay Rózsika, a tőle megszokott, egyénien kiforrott előadói művészetével. Sterbinszky László kitünően alkalmazkodó előadói készséggel „Mókás újévi rádió hirek" et továbbitott, általános derültség mellett. Vajda Jucika különlegesen finom hangjával szerezte meg éneksz ámaihoz a sikert, előadott magyar nótáit többször megújráztatták. Ezt egy nagyértékü, szinte szenzációs erejével ható énektrió követte, melyben N. Arany Irén, Deutsch Kató és Frimmer Pál nyújtottak nemcsak mesteri alakitást, hanem tökéletes, művészi élvezetet is. Bobák Sándor egy kacagtató monológ leadásával fokozta az emelkedő hangulatot, utána Nagy Béla felolvasása következett, amelyben az önképzőkör tagjairól mesélt el néhány vidám epizódot. Nagy Endre humoros hegedüjátéka és nagy sikerrel leadott anekdotái fejezték be a vidám szilveszteri müsort.

x **Bartalis tánciskolájában** tanuljon ha szépen akar táncolni. Uj tánctanfolyam január hatodikán kezdődik.

Paracelsussör
frissen csapolva
AngolKirálynőben
Gambrinusban és
Németh Lajosnál
Csapó utca 8.

— **A Debreceni Kereskedők és Utazók** által rendezett Goldberger Bemberg Parisette Revübál, Szilveszter este zajlott le, az Arany Bika dísz termében. Amint az az előjelekből is látható volt, a bál iránt széles körben óriási érdeklődés nyilvánult meg A Csokonai Színház művészeinek kitünő műsora befejeztével kezdetét vette a Bemberg anyagokból készült ruhákban megjelent hölgyek ruhaszépségversenye. A zsüri előtt megjelenő hölgyek szebbnél-szebb ruhái szenzációs látványt nyújtottak és általános tetszést arattak. A díjak kiosztása után tánc következett, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért véget.

— **Összeesett az uccán.** Oláh Miklós hajdúhadházi illetőségü napszámos, tegnap délelőtt a Piac ucca 47. sz. előtt, eszméletlenül összeesett. A mentők részesitették első segélyben majd a rendőrség intézkedésére hazaszállitották Hajdúhadházra, mert olyan gyönge volt, hogy még a vonatra sem tudott felülni.

— **Megmérgezte magát egy makacs öngyilkos.** Bézi Sándorné szül. Lukács Krisztina, Vargakert, Közép u. 30. szám alatti lakos, ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A házbeliek értesitésére a mentők kivonultak és az öngyilkos asszonyt kiszállitották a klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta, majd visszaszállitották a lakására. Béziné azonban makacs öngyilkosjelölt, — mert kijelentette, — hogy újból öngyilkos lesz, de az öngyilkosság okát nem akarta megmondani. A makacs öngyilkos ellen folyik a rendőri eljárás.

— **Ellopták a ruháját.** Gyulai Lidia cselédleány, aki a vasuti vendéglőben van alkalmazva, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétében ellopta a szobájából fehérselyem ruháját és különböző fehérnemüit. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Ellopták a kerékpárját.** Klein G. Jenő kereskedelmi ügynök, Csók u 3. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta a kékre festett, 200 pengő értékü kerékpárját. A nyomozás megindult.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Gyure Lajos—Borbély Lidia. — Huszti Lajos—Magyar Zsuzsa. Dr. K. Tóth Imre—Ofdal Irma.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kovács László cipész, fiú László. — Horváth Gábor bérlő, leány Piroska. Tóth József gazdálkodó, leány Vilma. Lajter Imre gazdálkodó, fiú Imre. — Tóth László földmives, leány Mária. Tóth Imre Máv őr, leány Juliánna. Kovács Mihály gazdálkodó, f. László. Szoboszlai János lakatos, fiú Imre. Spitzer Adolf kereskedő, fiú Tibor.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: özv. Csáky Gézáné rk. 68 éves, Péterfia ucca 14. szám. — Dr. Müller Ottóné rk. 70 éves, Nagy ucca 13. sz. Virág Károly ref. 26 éves, Késes ucca 24. szám. — Markovics Sámuelné izr. 75 éves, Jókai ucca 10. szám. — Balogh Elek ref. 65 éves, Diószegi út 312. szám. — Csikos Mihályné rk. 28 éves, Polgár. — özv. Stark Ábrahámné, izr. 73 éves, Simonffy ucca 26. sz. Balog Ferenc ref. 39 éves, Álmosd. — Juhász András rk. 54 éves, Nyil ucca 116 szám. — Takaró István ref. 27 éves, Halán 70. szám. — Tacsi Margit ref. 4 éves, Komlóssy út 35. szám. Miklós Julia gk. 18 éves, Nyíradony. Csóka Zsuzsánna ref. 1 napos, Búza ucca 4. szám.

Gyászrovat

Gyászjelentés. Fájdalmas szivvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó édes anyánk, nagymamánk: özv. Szabó Györgyné Lókody Juliánna, áldásos életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 4-én délelőtt 11 órakor fogjuk a Kistemplomban kezdődő és tartandó gyászszertartás után, a Hatvan uccai temetőbe nyugalomra tétetni. Béke poraira! Bánatos gyermekei: Szabó György nejével Nagy Eszterrel és gyermekeivel, Szabó Ferenc nejével Kádár Rozáliával és gyermekeivel, Szabó József nejével Horváth Rózával és gyermekeivel. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

UJÉV ÓTA HÉT KERÜLETBŐL ÁLL ROMÁNIA.

Bukarest, január 2. Január 1-én lépett életbe az uj közigazgatási törvény, amely az országot közigazgatásilag hét részre osztja. A hét közigazgatási részigazgatói közül hármat a kabinet tagjainak soraból neveztek ki. Ezek a következők: Bocu Szevér (Bánát), Savenau Saucius (Bukovina), Dobrescu Aurél (Edély), Bocu és Savenau a megszünteteit bánáti, illetve bukovinai tárcát töltötték be a kabinetben, mig Dobrescu földmüvelésügyi államtitkár volt. Nitzescu és Halippa, akinek tárcáját a minisztériumok szervezetéről szóló uj törvények értelmében megszünik, a közeljövőben történő kabinet-átalakitásig tárcanélkü'i miniszterek maradnak. Nitzescu eddig erdélyi, Halippa pedig besszarábiai miniszter volt.

— **Gasparri túl van a krizisen, — a pápa öccse meghalt.** Rómából jelentik: Gasparri államtitkár, aki néhány nappal ezelőtt súlyos influenzában megbetegedett, már túl van a krizisen. Láza 40 fokról 37 fokra csökkent. — XI. Pius pápa öccse Fermo Ratti gróf selyemkereskedő, ma 73 éves korában, szívszélhüdés következtében hirtelen meghalt.

— **Nyúgalomba vonult a szegedi tábla elnöke.** Hamza Gézát, a szegedi itélőtábla elnökét az igazságügyminiszter saját kérelmére nyugdijazta. Az itélőtábla ez alkalommal teljes ülést tartott, hogy búcsút vegyen nagyrabecsült elnökétől. A távozó elnök érdemeit Skultéty István táblai tanácselnök és Boros Dezső főügyész méltatták. A tábla irdeiglenes vezetését Skultéty István tanácselnök vette át.

— **Megfagyott az uccán.** Csütörtökön reggel Pesterzsébeten a jutagyár előtti árokban egy ötven év körüli férfi holttestét találták. Megállapitották, hogy a halott ember neve Madarász István, ötvennégyéves gyári munkás, aki ittas állapotban az árokba esett, ott elaludt és megfagyott.

— **Juliánna holland királyi hercegnő újévkor megszerezte a harmadik diplomáját.** Hágából jelentik: Juliánna királyi hercegnőt a leydeni egyetemen tegnap a természettudományok és a filozófia doktorává avatták. A 20 éves hercegnő a múlt évben megszerezte az államtudományi doktorságot, tehát már három doktori oklevele van.

x **Quarzfény, (mesterséges napfény)** alatt gyógytorna a Therápia gyógyintézetben, (Füvészkert ucca 4. szám) A tornát Falussi Margit tanárnő, a testnevelési főiskola jelesen végzett növendéke vezeti. A gyógytornán különösen vérszegény, angolkóros, rosszul fejlett gyermekek, de egészséges gyermekek is résztvehetnek. Jelentkezni lehet délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig. A gyógytorna jan. hó elején kezdődik.

Kitoszlottak a betörők egy lakást a Széchenyi kertben

A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

Nagyszabásu betörést követtek el ismeretlen tettesek Szilveszteréjszaka a Széchenyi-kertben lévő Erőss Lajos-utca 6. sz. alatt, ahol Sponer Lajos kereskedő lakik. A mig Sponerék távol voltak a lakásuktól, az ismeretlen tettesek átmásztak a keritésen a kertbe, az előszoba ajtaját valószinüleg álkulccsal felnyitották és igy a nyitva lévő lakásban szabadon garázdálkodhattak.

A tolvajok körülbelől ezer pengő értékü ruhanemüeket vittek el, köztük szalonruhákat, egy barnás öltönyt, fekete téli kabátot, nagyobb mennyiségü fehérnemüt S. J. monogrammal. — Sponer Lajos feljelentése alapján a rendőrség meginditotta a nyomozást és a Székely detektiv-csoport már a nyomában is van a tetteseknek.

Hetvenöt áldozata van a skóciai moziégésnek

London, január 2. Kedden délután a paisleyi mozgószinház gyermekelőadásán, — mint ismeretes, — páratlan arányu szerencsétlenség történt: a vetítőgépből szikra pattant ki meggyujtotta a rosszúl szigetelt gázcsőből kiáradó világitógázt és robbanást s tüzvészt keltett. Többszáz gyermek próbált menekülni, de a befelé nyiló ajtóknál olyan torlódás támadt, hogy

a gyermekek nagyrésze agyontaposta egymást, vagy megfúlladt a roppant füstben és a lángtengerben.

A kórházban az egyik kezelőorvos, akinek szemeláttára halt meg rövid idő alatt

harminc gyermek,

maga is súlyos depresszióba esett és attól tartanak, hogy megőrül. Az élesztési kisérleteknél szivtépő jelenetek játszódtak le. Több anya, aki a tüzvészkor berohant a moziba, szintén a lángok között lelte a halálát.

Szerda délig hetvenöt gyermek haláláról szól a hivatalos jelentés, de az Alexandró-kórházban még több gyermek állapota életveszélyes. A gyermekek legnagyobbrésze a szegény munkásosztályhoz tartozik. A borzalmas eset nyomán támadt lehangoltság, az egész Angliában szoboru Szilvesztert okozott, sok mulatságról lemondtak és gyüjtéseket rendeztek a gyászoló családok javára. Az uralkodópár és MacDonald miniszterelnök részvéttávíratot intézett a városi tanácshoz. Az áldozatokat pénteken hatvan lelkész ingyen temeti. A gyász jeléül szünetel az üzleti élet. A kórházban a legujabb jelentés szerint még huszonhárom gyermeket kezelnek, akiknek állapota súlyos.

Tüzfüggöny a francia-német határon

Ferry képviselő, a kamara hadügyi bizottságának tagja, meglátogatta az épülőfélben lévő elzászlotharingiai erődítményeket. A képviselő kijelentette a sajtónak, hogy Franciaország határán sürü erődítmény-öv épül, amelyekben oly ismétlő ágyukat helyeznek el, amelyek egymásután 20—30 lövést adnak le. A sürün épülő erődítményekkel és a különleges konstrukciójú ágyuk egész tömegével el fogják érni, hogy a határt *támadás esetén valóságos tüz-függönnyel látják el, amely tökéletes biztositás lesz.* — Ezzel a párisi jelentéssel kapcsolatban eszünkbe jut, hogy milyen humorosnak találjuk mi Európaiak a régi Kinának azt a törekvését, hogy fallal zárja körül országát. Franciaország most megvalósitja a modern kinai falat — félelmében. Kinai fal ez nemcsak az ellenséges támadással szemben, de az emberi haladással szemben is, amelynek végtelen kára van abból, hogy egy hatalmas nemzet minden energiáját, minden anyagi kincsét arra áldozza, hogy megvédje magát egy esetleges revanstól. Mennyivel olcsóbb és mennyivel emberibb lenne, ha a revánsgondolatokat küszöbölnék ki. Vonatkozik ez persze nemcsak Franciaországra ...

— **Kiásták Sodoma városát.** A keleti Jordán tartományban egy város romjait ásták ki, amelyről a régészek azt hiszik, hogy Sodoma városa. Az ásatások során megállapitották, hogy az egykor nagykiterjedésü város óriási tüzvésznek eshetett áldozatul.

— **Felrobbant a filmtekercs a vonatban.** Kaposvárról jelentik: Szilveszter éjjel szerencsétlenség történt a fiumei gyorsvonaton. Simontornya és Tolnanémeti között robogott a gyorsvonat Fiume felé, amikor a postakocsiban hatalmas detonáció történt, azután füst borította el az egész vonatot. Az egyik útas észrevette, hogy szerencsétlenség történt és meghúzta a vészféket. A vonat megállott s a személyszállitó kocsikat lekapcsolták, a mozdony pedig Dombovárra rohant a nagy lángokkal égő posta kocsival, amelyből Simon István mozgópostás a detonációt követő pillanatban szerencsésen kiugrott, ugyhogy csak könnyebben sérült meg. Megállapitották, hogy a postakocsiban szállított filmtekercs robbant fel s ez okozta a tüzet.

— **Másfélszer annyi szeszesital fogyott el New-Yorkban Szilveszterestén, mint tavaly.** Newyorki távirat szerint Szilveszter éjszakáján New-Yorkban márfélszer annyi szeszesital fogyott el, mint a múlt évben és háromszor annyi, mint 1928-ban. Természetesen temérdek hamisitott szesz is került forgalomba, mert csak igy tudták az óriási szükségeletet kielégiteni. Hamisitott alkoholtól 79 embert kellett kórházba szállitani és hárman meghaltak.

— **Zalai János igazgató jobban van.** Megirta a „Debreczen", hogy Zalai János, a debreceni Fazekas Mihály főreáliskola népszerü, köztiszteletben álló igazgatója súlyos beteg, karácsony ünnepén közvetlenül a névnapi üdvözlése után rosszúl lett, agyvérzés érte és állapota aggodalomra is adott okot. Mint most örömmel közölhetjük, Zalai igazgató jobban van, állapota javult s túl van a veszélyen és rövidesen újra elfoglalhatja hivatalát, mindenki őszinte nagy örömére és megelégedésére.

Ródlizás

Hegyről-völgybe siklik a szán....
Fiú vezet s hátamögött
Csengő jókedv... kacag a lány...

A patyolatfehér havon
Gyémánt csillog... a szem villog,
S piros rózsa gyül az arcon...

— Hajlik az út, sikolt a lány...
Felfordul a könnyü szánka...
Jutalmul — egy hógolyóval —
A kormányost: hátbavágja!

HALASY ISTVÁN.

PÁRIZSI KISÉRLET A RÁDIÓ ÁLLOMÁSOK ESZPERANTÓ SZÁMOZÁSÁVAL.

Érdekes kisérletet végeztek a párisi állami rádió-állomások annak az ajánlatnak a kipróbálására, mely szerint a rádióállomások a külföldi hallgatóság részére számokkal legyenek ellátva és ezen számokat az egyöntetü érthetőség érdekében eszperantó nyelven mondanák be. Természetesen a hallgatóság először megtanul eszperantóul számolni és igy egy rendelkezésére álló jegyzékből mindig megállapithatja, melyik állomás beszél. Próbaképen előre jelzett időben a párisi állomások 12 európai állomás neveit diktálták hozzáadva mindegyikhez más számot eszperantó nyelven. 5000 frank pályadij volt kitüzve azok számára, akik a legpontosabban irják le hallás után az eszperantó számokat. Természetesen előzetesen két hétig négyszer ötperces leckét adtak az eszperantó számrendszerről. Az eredmény azt mutatta, hogy az eszperantóul nem tudó rádióközönség is a legnagyobb részben csak pár perces előzetes tanulás után megértené és megkülönböztetné az eszperanto számozást és igy a rádióállomások egyszerü és praktikus jelölése meg lenne oldva. Most azt ajánlják, hogy más országokban is tegyenek hasonló kisérleteket.

— **A hercegprimás gyásza.** Serédi Ottilia irgalmas nővér, a bíbornok hercegprimás testvérnénje, aki már hosszabb ideje betegeskedett az esztergomi Simor kórházban, ma reggel csendesen elhunyt.

x **Képes és meséskönyvek,** regényujdonságok, szentképek, müvészi olaj festmények, irószerkészletek, imakönyvek stb. legnagyobb választékban Antalffy József könyvkereskedésben, Szent Anna és Varga ucca sarok.

x **Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót.** Csapó u.

x **Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója, Biró. Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).**

9—1930. Debreceni Izraeli Hitközség

Hirdetmény.

Értesitjük a hitközség összes tagjait, hogy az Adókivető Bizottság elkészült az 1930. évre szóló adóosztályozási munkálatokkal és hogy a közgyülés az 1930. évre megállapitott adókulcsot jóváhagyta.

Ehez képest és az alapszabályok 43, — illetve 44. paragrafusai alapján közhirré tesszük, hogy az adólajstromok a hitközség hivatalában, József kir. herceg ucca 26. szám, első em. alatt: közszemlére tétettek, — továbbá, hogy mindazok a hitközségi tagok kiknek adójában változás állott be, külön értesitést kapnak az 1930. évre szóló adójuk megállapitásáról. — A megállapitás ellen e hó 13-ig az adófelszólamló bizottsághoz lehet fellebbezni.

Debrecen, 1930. január hó 2.

Debreceni Izraelita Hitközség pénz- és gazdasági ügyosz.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Debreceni piaci árak

A *zöldségpiacon* a felhozatal rendes volt, az árakban változás nem állott be. Az árak bár alacsonyak, de a kereslet mégis nagyon gyenge. A munkanélküliség folytán a vásárlóképesség igen cseké'y. Árak: fehérkáposzta 8, vereskáposzta 15, keikáposzta 2—10 darabja, cékla 12, spenót 200, torma 80—100, sárgarépa 8—15, petrezselyem 10—15, zeller 1—6 darabja, retek 2—8, hagyma 6—10 fillér kg-ja.

A *gyümölcspiacon* sok alma és déligyümölcs volt a felhozatal. Árak: alma 50—90, szőlő 130, körte 70.

A *baromfipiacon* a felhozata' kevés, az árakban változás is történt. A tojás esett, míg a baromfiárakban kis emelkedés látható. Tojás 11—13 fillér darabja. Liba 2—230, kacsa 190—220, pulyka 140—150, tyuk 160—170 fillér kilója.

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacok kedvező helyzetjelentései és különösen a liverpooli gabonatőzsde magasabb árjelentései hatástalanok maradtak a budapesti gabonatőzsdére, amennyiben a buza kivételével, amely ugy a határidőüzleti forgalomban, mint a készárupiacon mérsékelten emelkedett, a többi gabona- és takarmánycikk ára gyengült.

A készárupiacon ugyanaz volt a helyzet, mint a határidőüzleti forgalomban. A buza irányzata javult, ezzel szemben a rozs és a takarmánycikkek gyengültek. A forgalom csak buzában volt élénkebb. Mintegy hatvan vagon buza eladását jelentették be, 5—10 fillérrel a keddi zárlat felett. A rozs ára 10 fillérrel esett vissza, a forgalom egészen jelentéktelen volt.

A takarmánypiacon csak tengeriben és zabban volt valamelyes üzlet, általában tartott irányzat mellett. Csupán a tengeri ára esett 10—15 fillérrel, a többi takarmánycikk ára változatlan maradt. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 23.62—23.76 (23.65), májusra 24.70—24.74 (24.54), októberre 24.50—24.25 (24.35). Magyar rozs márciusra 16.24—16.11 (16.10), októberre 16.90—17.40 (17.40). Tengeri májusra 15.68—15.57 (15.59). Tranzitó tengeri májusra 15.02—14.96 (14.97).

A budapesti tőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.60—24, 78 kg-os 23.90—24.20, 79 kg 24.20—24.65, 80 kg-os 24.50—24.80, felsőtiszai 77 kg 23.25—23.50, 78 kg 23.45—23.70, 79 kg 23.75—23.95, 80 kg 23.80—24, fejérmegyei 77 kg 22.15—22.40, 78 kg 22.40—22.60, 79 kg 22.65—22.85, 80 kg 22.75—22.95, dunántuli 77 kg 22.10—22.35, 78 kg 22.35—22.55, 79 kg 22.60—22.80, 80 kg 22.70—22.90, pestmegyei 77 kg 22.25—22.50, 78 kg 22.50—22.70, 79 kg 22.75—22.95, 80 kg 22.85—23.05.

Pestvidéki rozs 14.75—14.80, egyéb rozs 14.75—14.80, takarmányárpa I. 15.80—15.60, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb 17.50—21.50, köles 11.50—13.00, repce 51.00—53.00, tiszai tengeri 13.00—13.30, egyéb tengeri 13.00—13.10, zab I. 14.00—15.00, zab II. 13.25—13.55, lucernamag 130—155, lóheremag 72—78.

A FERENCVÁROSI ÁLLATVÁSÁR.

Felhajtottak 595 darab vágómarhát. Ökör legjobb 102—110, kivételesen 134—142, közép 74—100, gyengébb 56—72, bika legjobb 104—116, közép 92—102, gyengébb 80—90, tehén legjobb 94—106, kivételesen 108, közép 62—92, gyengébb 46—60, bivaly 40—60, növendékmarha 70—96, csontozni való 20—46 fillér. Lanyha irányzat mellett az árak változatlanok.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3700 darab sertést. Arak élősulyban kilogrammonként. Könnyü sertés 136—140 közepes 144—147, nehéz 148—152 fillér. A vásár irányzata élénk volt.

SPORTHIREK

UJPEST NAGY GYŐZELME AFRIKÁBAN.

A túrázó magyar csapatok közül Ujpest csapata ismét elsőrangu eredményt ért el. Port Said válogatott csapatát 8 : 2 (3 : 0) arányban legyőzte.

A III. ker. FC. Genuában 0 : 0-ra végzett az FC Genova csapatával. A Nemzeti 2 : 1-re legyőzte a Novarát, mig a Bástya 6 : 1-re győzött a FC Casale fölött.

A túrázó csapatok közül a legnehezebb feladat a Hungáriára várt, melynek a Torino és Juventus kombináltjaival kellett mérkőzni. Ez a kombinált pedig egyenlő erejü az olasz válogatottal. A kombinált 2 : 1re legyőzte a Hungáriát, ami az ellenfél erejét tekintve, kedvező eredmény.

Bárány

újévkor Párisban indult egy klubközi versenyen, ahol 100 méteren ellenfele Taris, a franciák legjobb úszója volt. Bárány 1 perc 06 másodperc alatt győzött, mig a másodiknak beérkező Taris 62.4 másodpercével megjavította a francia rekordot.

Barcelonában

a spanyol válogatott csapat negyvenezer néző jelenlétében 1 : 0-ra legyőzte a cseh válogatott csapatot.

Előléptetett futballbíró.

Az 1929. december hó 20-iki minősítő ülés Balla Zoltán és Glückmann Zoltán dr. gyak .bírákat I. fokú bírákká minősítette.

A futtballbírák közgyülése.

A Magyar Futballbírák Testületének Keleti osztálya, 1930. január hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Debrecenben, Ferenc József út, (Piac ucca) 34. szám, első emeleti hivatalos helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. A tárgysorozat a következő Elnöki megnyitó. Jogosult résztvevők igazolása. Az ügyvezetés jelentése. Pénztáros, ellenőr jelentése. Felmentvények megadása. Javaslatok, melyek a közgyűlés előtt írásban adattak be.

Választások. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés 1930. január hó 19-én, délelőtt 10 órakor, fenti helyen és tárgysorozattal, a megjelentek számára való tekintetnélkül megtartatik.

Birkozóverseny.

Nagy érdeklődés előzi meg a DVSC által 1930 január 4—5-én rendezendő országos junior-versenyét.

A Magyar Birkozók Szövetsége értesitette a rendező egyesületet, hogy idáig hat budapesti egyesület adta le benevezését a versenyre. A rendező egyesület még a többi fővárosi egyesületek nevezéseit is várja, kiknek a kérését a szövetség az ünnepekre való tekintettel elfogadja, sőt a helyszinen is történnek benevezések. — A versenyen a vidéki versenyzőkkel együtt kb 60—70 versenyző indulása várható.

Ezen versenynek minden súlycsoportjában oly erős küzdelmek lesznek, hogy sportkedvelő közönségnek lesz alkalma a birkozó-sport szépségeiben gyönyörködni.

A rendező egyesület minden igyekezettel azon van, hogy a közönség kellemesen és jól érezze magát. A verseny az Egyetértés gyönyörüen berendezett termében lesz ami kellemes fűtést kap.

A versenyen nagyon olcsó helyárak lesznek: Ülőhely 1.20 Pengő, állóhely 60 fillér. Tagoknak ülő 1 pengő, állóhely 50 fillér. A jegyek mindkét napra érvényesek. DVSC Vezetősége.

A DEAC évi rendes közgyűlése ma (január hó harmadikán), pénteken este hét órakor lesz, az Egyesült Ker. Nemzeti Liga tanácstermében. (József kir. herceg ucca 16. szám.)

DEAC Clubvacsora az Angol Királynőben.

A DEAC tisztújító közgyülése után, január hó negyedikén, este kilenc órakor az Angol Királynő éttermében és fehértermében clubvacsorát rendez, amelyen a DEAC nyolc működő szakosztályának tagjai és a club barátai nagyszámban vesznek részt. — Vacsora után tánc lesz.

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

19852—1929. sz.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Dr Nyiri Ernő, illetve engedményese Weisz Ferenc végrehajtatónak Debrődi Mátyás egyeki lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtása ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási utóajánlatra az ujabb árverést 272 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő Egyek községben fekvő s az egyeki 731. sz. betétben A. I. 1., 2. sor 791., 792. hrsz. a. foglalt 262. sz. ház, udvar és szántóból álló a Debrődi Mátyás nevén álló 3/21-ed részére 274 P 30 fill. kikiáltási árban; az egyeki 731. sz. betétben A. I. 1 sor 546. hrsz. a. foglalt 844 sz. ház és udvarból a Debrődi Mátyás nevén álló 3/21-ed részére 197 P 70 fill. kikiáltási árban; az egyeki 731. sz. betétben A. I. 2. sor 626. hrsz. a. foglalt 684. sz. ház és udvarból a Debrődi Mátyás nevén álló 3/21-ed részére 102 P 90 fill. kikiáltási árban; az egyeki 833. sz. betétben A. I. 1. sor 528. hrsz. a. foglalt 799. sz. ház és udvarból a Debrődi Mátyás nevén álló 3/42 részére 85 P 90 fill. kikiáltási árban; az egyeki 2143. sz. betétben A. I. 2. sor, 3452/2. hrsz. alatt foglalt 253 négyszögöl területü szántóra 120 P kikiáltási árban; a zegyeki 2620. sz. betétben A. I. 1. sor, 2111/2. hrsz. a. foglalt 1427 négyszögöl területü 1200 P kikiáltási árban; az egyeki 2606. sz. betétben A. I. 1 sor 2875/2. hrsz. a foglalt 1211 négyszögöl területü szántóra 1200 P kikiáltási árban. Az árverést 1930 január 10. napjának délelőtt 9 órakor Egyek községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. tc. 42. §ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes papirosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni. (1881:LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908:XL. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegésziteni. (1908:XLI. 25. §.)

Debrecen, 1929. évi nov. hó 4.

Koós sk. kir. jb. alelnök.

A kiadmány hiteléül
Szentgyörgyi, kiadó.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, JANUÁR 3.

BUDAPEST. 9.15: Eugen Stepan orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Piaci árak és árfolyamhírek. — 3.45: Fulton-rendszerü képátvitel. — 4.15: Csitáry Béláné előadása: „Karácsony nyáron." — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5.10: Dr Szöllössy Alfréd miniszteri titkár, az Állami Gépkocsivezető Tanfolyam előadója előadása: „A jó gépkocsivezető." — 5.40: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 7.00: Móricz Zsigmond előadása. — 7.30: Békeffy László vidám estje. — 8.30: Kallivoda Olga hangversenye. — 9.00: Másfélóra könnyü zene. — Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházból.

BERLIN. 4.30: Szórakoztató zene. — 5.30: Ifjusági fuvolazene. — 6.00: Felolvasás. — 7.00: Alpesi dalok. — 7.40: Heti intervju. — 8.00: Nemzetközi hangverseny Kölnből. — 8.28: Purcell Tündérkirálynő c. zeneművének negyedik felvonása Londonból. — 8.56: Hangverseny Bruxellesből. — 9.15: Derüs zene. Utána hírek, majd sigyakorlatok szárazon és sporthírek. — 12.30: Szórakoztató zene orosz szerzőktől.

KASSA. 12.00: Óraütés és harangszó a kassai dómból. — 12.05: Szalonzenekar. — 1.00: Hírek. — 5.20: Gramofon. — 7.00: Közvetítés Prágából. — 7.05: Coppée Hajótörés című monológja magyarul. — 7.35: Tót lecke magyaroknak. — 8.05: Szalonzenekar. — 9.05: Tamburicazene. — 10.00: Közvetítés Prágából. — 10.15: Tót és magyar hírek. — 10.20: Közvetítés Prágából.

KATTOWITZ. 4.20: Gépzene. — 5.45: Mandolinjáték. — 8.15: Szimfónikus hangverseny. — 11.00: Rádióüzenetek a világ minden részébe francia nyelven.

LIPCSE. 4.30: Rádiózenekar. — 6.10: Előadás a régi Oroszországról. — 7.00: Katonazene. — 8.00: Nemzetközi hangverseny Kölnből. —

WIEN. 11.00: Könnyü zene. — 3.30: Szórakoztató zene. — 4.30: 1. Régi dalok. 2. Szonáták. — 5.40: Hetijelentés az embersportról. — 6.00: Előadás a korcsolyázó sportról. — 6.30: Mit kell tenniök a szivbetegeknek? — 7.00: Ausztria és a barcelónai világkiállitás. — 7.30: Operaközvetités a wieni állami operából. Utána szórakoztató zene

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Felhívás!
Rózsalevél, Ajánlat, — Biztos megélhetés, — Gyermekszerető, Állandó konjunktura, Válasz Pontos fizető, — Gyors munkaerő, Pontos, Megbízható, Gyors munkaerő, Kaucióképes, Gazdász, Berendezés, Tavasz a télben, Anyahelyettes, Jeles, Fix fizetés, Karácsony, Főtisztviselő, Debrecen, 13-as, Ritka alkalom, Munka nemesít, Megbízható, Szénszakma, — Jelesen érett, Francia, német, Májusi vagy egyéb, Beköltözés jeligékre levelek vannak a kiadóban. Felkérjük a címzetteket, hogy azokat 3 napon belül vegyék át, mert azon túl megsemmisítjük.

Elvenném
azon keresztény leányt feleségül, kinek legalább százezer pengőnyi vagyona van, életkor, vagy esetleges testi fogyatékosság nem akadály. Teljes című levelet a kiadóba kérek, akkor a cimre személyesen megjelenek. Levelet „Boldogság" jeligére kérem — Házasságközvetítők kizárva. 1987

Házasságokat
a legelőkelőbb körökben is diszkréten és biztos sikerrel közvetít, intelligens úriasszony, Batthyányi u. 2. sz. emeleten. 85

Református
61 éves, nyugdíjas, állami alkalmazott kettő polgárista gyermekkel megismerkedne házasság céljából hasonlókoru hölggyel, hozománnyal, Simkovits cipészüzlet, Rákóczi u. 8 szám. 39

Állást kereső nők

Elsőrendü
cselédnő jelentkezzen a Bika fögépészénél. 123

Jobb zsánerü,
idősb özv. uriasszony, elvállalna házvezetőnői állást. Cím a kiadóban. 1937

Összes irodai
munkálatokban jártas, mérlegképes könyvelőnő nagy banki, kereskedelmi gyakorlattal állást keres. Megkeresést „Szorgalmas" jeligére. 1126

Német-magyar
gyors- és gépirónő; levelező, külföldi gyakorlattal állást keres. Cím a kiadóban. 135

Kezdő gépirónő
állást keres. Tel. 15—79. sz. 121

Állást kereső férfiak

Jómegjelenésü
szorgalmas, fűszerkereskedősegéd, nagyobb, vagy kisebb üzletben alkalmazást keres Szíves megkeresést „Fűszer" jeligére a kiadóba kérek.

Középkoru,
szorgalmas, gyermektelen pár, kaucióképes elvállal kimérést, kiárusítást. Cím: Nap u. 20. sz. Balog. 88

Perfekt
ondoláló, elsőrendü női hajvágó é s jó urifodrász alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 145

Fiatal
hentessegéd állást keres. Cím a kiadóban. 124

Soffőr
ajánlkozik. Klein-féle cselédintézet, Csapó u. 6. sz. 122

Megbizható
nagyobb fiú felvétetik, Széchenyi ucca 6. sz. Hírlapiroda. 101

Nyeremény
kötvények eladására ügynökök keresetnek, Honvéd ucca 36. 92

Bejárónőt
jóbizonyítvánnyal keresek, Nyomtató ucca 15. szám. 60

Betöltendő állás nők részére

Egy mindenes
tisztességes leányt, — azonnal felveszek, Könyök ucca 10. 151

Tanulólányokat
felveszek azonnal. — Péterfia 30., varroda. 132

Manikürösksasszony
jó munkás felvétetik azonnalra „Irén szalon" Batthyány 22. 143

Szerényigényü
idősebb házikisasszonyt keresek. Jelentkezni bizonyítvánnyal. Kossuth u. 61. Földszint. 136

Mindenes
szakácsnő, aki a barom finevelésben jártas, — azonnali belépésre keresetik. Csakis olyanok pályázzanak, akik jól tudnak főzni és hosszabb bizonyítványuk van. Irásbeli ajánlatokat Beszterczey jószágigazgató Cirkópuszta, u p. Kótpuszta, kérek. 218f.

Gyermektelen
házmester keresetik, 15-re. Értekezni lehet délelőtt Kölcsey ucca 13. szám alatt. 96

Betöltendő állás férfiak részére

Kertészt
felvételre keresek. Városi Népház. 157

Betöltendő
óvadékos állások. — Címek megtudhatók a Nagy hirdető irodában Csapó ucca 56. 158

Kommenciós
kocsis, jó bizonyítvány nyal, kis családost, kinek felesége tejet a házhoz szállítja, azonnalra keresek. Jelentkezni lehet délelőtt 11 óráig, Vár ucca 10. sz. 154

Kocsist,
felvételre keresek, Városi Népház. 156

Házmester
azonnal felvétetik. Hatvan ucca 60. 144

Nyereménykötvények
eladására ügynökök keresetnek. Honvéd u. 36. sz. 130

Italmérésbe
kimérőt ezer pengő — óvadékkal, 100 pengő havi fizetéssel alkalmazok. Cím: Mester ucca 13. Vendéglőbe. 147

Élelmiszer és ital

Sajáttermésü
újlétai ó-boraim 80 fillérért árusítom, — Arany János ucca 19. szám. 18-a

Bor,
sajáttermésü, igen jó, literenként kapható. — Farkas, Rákóczi 9. 125

Ajánlat

Jó házikoszt
1—2 uriember részére. Darabos u. 1., I. em. 1838

Nőidivat szalonomban
bámulatos olcsón készülnek a legújabb szőrmével díszített bunda kabátok 16 pengőtől, szövet selyem és estélyi ruhák 6 pengőtől. Áraim olcsósága mellett a legfinomabb izléssel állítok elő úgy angol, mint francia munkát. Az ünnepekre a megrendelést minél előbb kérem leadni. — Leányokat a legrövidebb időre is felveszek fizetéssel, Bálint Irén Nyigáné, Kossuth ucca 42. szám

Tudomására bozom
az úrhölgyeknek, hogy a most készítendő estélyi alkalmi ruhák, s kosztümök, szőrmés kabátok választására a legújabb divatlapok tö rege áll rendelkezésre A megleplő olcsó ár mellett kedvezményt is nyújtok. — Tanuló lányokat azonnal felveszek, Bálint Margit, női-divatszalon, Péterfia ucca 30. szám.

Kitünő
házikoszt kapható olcsón, Rákóczi 12. alatt, az udvarban. x

Akácfa
Hasábfa mázsánként P 3.30, aprítva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfánk tavalyi őszi vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsánként 20 fillérrel drágább. Csak mig a készlet tart! Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi u 4. szám. A közkórház mögött. Telefon 13-01.

Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacskai, berentei szenek. 1

Egy szoba,
konyha kiadó, Jókai u 44. szám és Erős Lajos ucca 15. szám. Értekezni lehet Arany János ucca 58. sz. 103

Találtatott
egy vadászkutya, fehérbarnapettyes, apaállat. Tulajdonosa átveheti Vasváry u. 28., a tüzérlaktanya hátamögött. 139

Uriesalád
két középiskolást teljes ellátásra elvállal külön szobában havi 70 pengőért. Rákóczi 12. x

HA ÉRZÉKENY,
fájós a lába, vegyen cipőt Griezmannál, város ház alatt. 11a.

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztosbatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Alkalmi vétel.
több kalapgyár kollekciójából, 350 díszített, filcet 5 és 7, 150 nyulszőrt 8—10 pengős egy ségárban kiárusítok, — ‚Anny' nőikalapszalon. 5-a

Ékszerek,
órák, alkalmi árban be szerezhetők, Szekeres és Stassik órás- ékszerészeknél, Bádogos ucca 4. Legkomplikáltabb órák javítását felelősség mellett vállaljuk. 2-a

Disznóülésre
rizskása 50 fillértől — kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb minőségben kaphatók. Deutsch Albert és Fia üzletében. 26-a

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Aranyat,
brilliánsat, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek. Órajavítás drbja már 2 pengőtől jótállással, Bercsényi Béla Csapó ucca 38. (Iparostanonciskolával szemben). 162

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít gumiüzem, Piac u. 9. Kapu alatt. 5a.

Kereslet

Aki megtalált
az Arpádtér környékén Tőzsér Imre névre szóló okmányokat, kérném a rendőrségre juttatni. 163

Szerény
nőt lakótársul fogadok. Özvegy uriasszony. — Cím a kiadóban. 129

Kiadó lakás

Egyszobás,
konyhás lakás kiadó, Eötvös ucca 58. 160

Egy szoba,
konyha, január hó 15. napjára kiadó, Jókai ucca 26. szám. 150

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Árpád tér 42. 120

Egy szoba,
konyha fáskamarával azonnal kiadó. Vígkedvü Mihály u. 61. sz. 131

Kiadó
többrendbeli egy, kettő és háromszobás urilaká sok. Vendég 43. 134

Csinos
lakás 15-től kiadó. Egy uccai szoba. konyha, kamara nyári kanyhával. Korponay u. öt. 128

Bútorozott szoba

Uccai
bútorozott szoba, fürdő szobahasználattal kiadó Arany János u. 2., II. 9. 1940

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Péterfia u. 6., kapu alatt jobbra. 31

Tisztviselőnőnek
bútorozott szoba, esetleg ellátással azonnal kiadó. Novákné, Verbőczy u. 8. sz. x

Bútorozott
uccai szoba, központban kiadó, Hüvelyes u 6. szám. 148

Különbejáratu
csinosan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 31. első keresztépület. 149

Lépesőházi
különbejáratu emeleti bútorozott szoba, olcsón kiadó, Hatvan u. 61. szám. első emelet. 164

Kis bútorozott
szoba, havi 20 pengőért kiadó. Mester ucca 13. szám. 161

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Darabos 9. 140

Bútorozott
szoba különbejáratu kiadó. Piac 58., II. lépcső II. emelet 29. 138

Egy
tisztességes fiatalember kvártélyra felvétetik, Bercsényi ucca 37. sz. 1927

Bútorozott
szoba kiadó két személynek is. Arany János u. 42. sz. 137

Üzlet, műhely, raktár

Trafiknak,
hentesnek, üzlethelyiség, forgalmas helyen, Huszárgál ucca 2. sz. alatt kiadó. Értekezni lehet Temető ucca 24. 152

Üzlethelyiség
berendezéssel a Hatvan ucca elején átadó. Berendezés külön is. Cím a kiadóban. 141

A város
központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés" jeligére a kiadóba kérem. 15-a

Fűszerüzlet,
előszobával, italmérési jogfolytonossággal, — vagy lakásnak kiadó, január hó elsejére, Szegedi Gergely ucca 17. (Kincseshegy). 1947

Eladó ingóság

600 literes
víztartály eladó. Varga u. 23. sz. 142

Használt
2 szekrény, ágy és éjjeliszekrény azonnal eladó. Cím: Bethlen ucca 54. sz. Németh B. 133

Alig használt
fekete férfi télikabát jutányosan eladó. Tanító u. 16. 129

Fényképezőgép
9x12-es, 4.5-ös lencsével eladó, vagy rádióval elcserélendő, Köntöskert. Töhötöm ucca 24. szám. x

Eladó ház

Eladó házak
Batthyány utca 10. számú emeletes ház kedvező fizetési feltételekkel.

Nap ucca 12. számú uriház négyszobás beköltözéssel, istállóval, gazdasági udvarral

Károly Ferenc József út 17-c. Ötszobás parkettes, fürdőszobászobás, alápincézett villa gyümölcsöskert, — huszonhatezer pengőért. Megtekinthető tizenkettő órától háromig.

Darabos ucca 45. számú modern bérház 4 szobás beköltözéssel, harmincméteres gyárhelyiséggel.

Hadházy ucca 7. számú nagytelkü bérház öt lakással tizenötezernyolcszáz pengőért.

Ezen házak eladásával kizárólag a MÁTÉ ingatlaniroda van megbízva, Piac utca 30. sz. 13-a

Eladó állatok

140 kg
hízott sertés eladó. — Bercsényi u. 39. szám alatt. 126

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZÁNTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.